

Jaarverslag 2014

**Nederlandsche Algemeene Maatschappij van Levensverzekering "Conservatrix" N.V.
(Conservatrix Levensverzekeringen N.V.)**

te Baarn

Uitgebracht in de Algemene Vergadering
van Aandeelhouders op 29 januari 2016.

Colofon

Conservatrix Levensverzekeringen N.V.

Baarn

Raad van Commissarissen

Mr. J.W.H. Richters
(vanaf 28 augustus 2014)

Directie

Drs. R. Collé RC, voorzitter
(vanaf 10 augustus 2015)

R.C. van Kooten

Accountant

BDO Audit & Assurance B.V., G. van Roekel RA

Certificerend actuaris

Arcturus B.V., H. Couperus AAG

Inhoudsopgave

Pagina

Verslag van Raad van Commissarissen	2
Preadvies van Raad van Commissarissen	3
Kerncijfers	4
Verslag van de Directie	
- Over Conservatrix	5
- Toekomst Conservatrix	8
- Financiële ontwikkelingen	10
- Onze verantwoordelijkheden in 2014	15
- Naleving van governance principes	18
- Code Duurzaam Beleggen	31
Jaarrekening 2014	
- Grondslagen voor de financiële verslaggeving	33
- Balans	43
- Winst- en verliesrekening	45
- Kasstroomoverzicht	47
- Toelichting op de balans	49
- Toelichting op de winst- en verliesrekening	60
Overige gegevens	
- Gebeurtenissen na balansdatum	66
- Controleverklaring van de accountant	67
- Statutaire bepalingen betreffende de winstverdeling	72
- Winstverdeling/dividend	72

Verslag van Raad van Commissarissen

Gedurende 2014 heeft de Raad van Commissarissen (RvC) veertienmaal vergaderd. In de uitoefening van haar taken is de Raad bijgestaan door de Toetsingscommissie en de Remuneratiecommissie.

De Raad van Commissarissen (RvC) heeft voortdurend aandacht besteed aan de solvabiliteitsontwikkeling van de vennootschap. Geconstateerd is dat de solvabiliteit van de vennootschap sterk is afgenomen en per 31 december 2014 niet meer voldoet aan de wettelijke eisen. De daling van de solvabiliteit in 2014 heeft, gegeven het door de vennootschap gehanteerde kapitaalbeleid, direct invloed gehad op het beleggingsbeleid. Het renterisico is drastisch gereduceerd en de aandelenportefeuille is afgebouwd. In het eerste kwartaal van 2015 werden de belangen van de vennootschap in Conservatrix Invest B.V. verkocht aan Heco Re S.A. en in het derde kwartaal van 2015 werd het Nederlandse onroerend goed verkocht aan de zustermaatschappij Nijzoon B.V. Daarnaast heeft de Directie van de vennootschap, gegeven de neerwaartse solvabiliteitsontwikkeling, het besluit genomen om ingaande 1 januari 2015 een productiestop af te kondigen en kostenbesparingen door te voeren in de vorm van een reorganisatie.

De RvC is nadrukkelijk betrokken geweest bij de totstandkoming van de door de Directie doorgevoerde beleidswijzigingen.

In 2015 zijn door de RvC en Directie diverse scenario's onderzocht en uitgewerkt, waaronder de overname van de aandelen door een externe partij, de overname van deelportefeuilles en het betrekken van een externe aandeelhouder. In het eerste kwartaal 2015 zijn besprekingen gestart met derden voor overname van de aandelen van de vennootschap. De RvC is intensief betrokken in dit traject.

Gedurende 2014 heeft de RvC veertien keer vergaderd. Tijdens de vergaderingen heeft de RvC aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

- ✓ de strategie van de vennootschap,
- ✓ de toekomstscenario's,
- ✓ de governance structuur en werking,
- ✓ het beleggingsbeleid,
- ✓ het risicomanagementbeleid,
- ✓ het kapitaalbeleid,
- ✓ het beleid en de planning voor de interne auditfunctie,
- ✓ de invoering van Solvency II,
- ✓ het jaarverslag 2013,
- ✓ de toereikendheidstoets 2013,
- ✓ de bevindingen en aanbevelingen van de certificerende actuaris,
- ✓ de bevindingen en aanbevelingen van de externe accountant,
- ✓ de kwartaalcijfers,
- ✓ de Risicomanagement en Compliance kwartaalrapportage,
- ✓ de naleving van de Wwft en de Sanctiewet,
- ✓ de zelfevaluatie ten aanzien van het eigen functioneren,
- ✓ de samenstelling van de Raad,
- ✓ de samenstelling van de Directie en
- ✓ de permanente educatieverplichting.

Veel aandacht is besteed aan de door de Directie uitgewerkte plannen en de mogelijke opties tot voortzetting van de bedrijfsactiviteiten in het licht van de verslechterende solvabiliteitspositie van de vennootschap.

Preadvies van Raad van Commissarissen

De Directie heeft ons de jaarrekening 2014 en het daartoe behorende verslag over de gang van zaken en het gevoerde beleid voorgelegd. Tevens hebben wij kennis genomen van de door de heer H. Couperus AAG van Arcturus B.V. afgegeven actuariële verklaring en van de door de heer G. van Roekel RA van BDO Audit & Assurance B.V. afgegeven controleverklaring bij de jaarrekening 2014.

De RvC spreekt zijn waardering uit voor de door de Directie geleverde inspanningen in de afgelopen periode. De situatie waarin de vennootschap zich bevindt en de voorbereidingen op Solvency II vereisen van alle betrokkenen extra inzet.

Overeenkomstig de bepalingen in artikel 21 lid 3 van de statuten stellen wij de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voor de balans en de winst- en verliesrekening met toelichting vast te stellen en de Directie voor het in het afgelopen boekjaar gevoerde beleid te déchargeren.

Baarn, 12 januari 2016

De Raad van Commissarissen,

Mr. J.W.H. Richters

Kerncijfers

(in euro x 1.000)

	2014	2013	2012	2011	2010
Bruto premie-inkomen	115.638	91.082	84.216	70.882	63.759
Af: herverzekering	<u>- 1.902</u>	<u>- 2.046</u>	<u>- 1.686</u>	<u>-/- 1.680</u>	<u>-/-1.497</u>
Netto premie-inkomen	113.736	89.036	82.530	69.202	62.262
Opbrengst beleggingen (incl. niet gerealiseerd resultaat) voor eigen rekening	38.984	19.018	20.129	7.575	11.432
Opbrengst beleggingen (incl. niet gerealiseerd resultaat) voor rekening van polishouders	<u>1.494</u>	<u>2.999</u>	<u>1.555</u>	<u>- 903</u>	<u>1.687</u>
Totale omzet	154.214	111.053	104.214	75.874	75.381
Uitkeringen en afkopen voor eigen rekening	25.542	20.580	21.361	16.343	12.031
Toevoeging verzekeringsverplichtingen	199.707	81.564	78.299	57.796	50.655
Acquisitiekosten	562	1.355	4.485	3.205	3.084
Wijziging overlopende acquisitiekosten	2.646	1.908	- 486	863	1.136
Bedrijfskosten (exclusief acquisitiekosten)	10.724	10.314	8.488	7.478	7.166
Belasting met betrekking tot de winst	-/- 17.276	-/- 440	-/- 697	-/- 1.216	206
Resultaat na belasting	-/- 71.017	-/- 4.729	-/- 7.588	-/- 8.840	903
Technische voorziening	606.538	406.831	325.267	246.968	189.171
Aanwezige solvabiliteit	-/- 18.259	22.879	22.246	23.428	21.022
Wettelijk vereiste solvabiliteit	24.592	16.628	12.860	9.879	7.772
Solvabiliteitsmarge	-/- 42.851	6.251	9.386	13.549	13.250

Verslag van de Directie

Conservatrix Levensverzekeringen N.V. is onderdeel van Conservatrix Groep B.V. Een collectief van verzekeringsbedrijven in Nederland en België. De andere verzekeringsbedrijven zijn:

- ✓ Nuvema Uitvaartverzekeringen N.V. en
- ✓ Hooghenraed Levensverzekeringen N.V.

Als we het in het vervolg van dit jaarverslag hebben over Conservatrix dan gaat het over Conservatrix Levensverzekeringen N.V.

Het verslag vangt aan met een algemene beschouwing op de ontwikkelingen in de markt, de financiële stabiliteit en de gevolgen daarvan op het eigen vermogen. Vervolgens wordt er ingegaan op de toekomst van Conservatrix. Vervolgens worden de belangrijkste financiële ontwikkelingen toegelicht. Een uitgebreide toelichting op de governance structuur van Conservatrix wordt gegeven in het hoofdstuk 'Naleving van governance principes'. Binnen dit hoofdstuk is eveneens een toelichting te vinden op de voortgang binnen de verschillende Solvency II-functies inzake risicomanagement, compliance, actuariaat en interne audit. Tot slot gaat de directie in op het onderwerp duurzaam beleggen uit hoofde van maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Over Conservatrix

Economische ontwikkelingen

In 2014 was sprake van een licht herstel van de Nederlandse economie. Zowel het aantal verkochte woningen als de gemiddelde woningprijs stegen. De mogelijkheid om belastingvrij te schenken droeg zeker bij aan het herstel van de woningmarkt. De bestedingen van consumenten daalden voor het eerst sinds jaren niet verder. Het vertrouwen van de Nederlandse consument in de economie is dan ook toegenomen.

Ondanks de positieve ontwikkeling van de economie stond de verzekeringsmarkt ook in 2014 onder druk. De krimp werd grotendeels veroorzaakt door de markt van individuele levensverzekeringen. Binnen die krimpende markt bleef de vraag naar overlijdensrisicoverzekeringen ongeveer gelijk ten opzichte van 2013.

Consumenten kozen vaker voor een bankspaaroplossing dan voor een levensverzekering. De maatschappelijke ontwikkeling is dat kapitaalopbouw plaats hoort te vinden bij een bank en dat verzekeraars uitsluitend bezig zouden moeten zijn met het dragen van risico's die eindafnemers zelf niet kunnen dragen. Momenteel moeten verzekeraars bij het aanbieden van producten voor vermogensopbouw vier maal meer kapitaal aanhouden dan banken, zoals een recente studie van Towers Watson aantoont. De gewijzigde waarderingmethoden (door nieuwe inzichten en interpretaties) en de dalende rentetermijnstructuur (RTS) spelen daarin een voorname rol. Deze ontwikkeling is terug te zien in het marktaandeel van levensverzekeraars op het vlak van fiscale vermogensvorming. Daarbij droeg de afwikkeling van het dossier beleggingsverzekeringen niet bij aan het vertrouwen in levensverzekeraars.

De al historisch lage rente daalde in 2014 verder. Verzekeraars hebben veel last van die lage rente. Zij zijn genooddaakt om meer risico's bij de polishouders te leggen. Dit betekent dat het aanbod van levensverzekeringen met lange termijn garanties verschaalt. De markt voor collectief pensioen bleef vrij stabiel ten opzichte van voorgaande jaren.

Invloed op financiële stabiliteit

De solvabiliteitspositie van de vennootschap is in het verslagjaar in aanzienlijke mate verslechterd. De aanwezige solvabiliteit ultimo 2014 bedroeg – 18.259 (ultimo 2013 was dit 22.879). De solvabiliteit is de verhouding tussen het aanwezige eigen vermogen en het minimaal wettelijk vereiste eigen vermogen. Hiermee is Conservatrix onder het wettelijk vereiste niveau uitgekomen.

De verslechterde solvabiliteit is in belangrijke mate veroorzaakt door de neerwaartse ontwikkeling van de rente op de financiële markten in combinatie met actuele waarderingsregels op het vlak van hypotheek en

garanties. Deze uitgangspunten leiden tot extra toevoegingen vanuit het eigen vermogen aan de verzekeringstechnische reserve en daardoor tot een stevige druk op de solvabiliteitsmarge. Conservatrix handelt vanuit het klantbelang waardoor het eigen vermogen werd gebruikt om de voorziening te versterken.

Daarnaast heeft de per 1 januari 2015 afgekondigde productiestop het noodzakelijk gemaakt om de aanwezige voorziening voor doorlopende kosten opwaarts bij te stellen en is er een voorziening voor reorganisatiekosten gevormd (zie vooruitzichten en ontwikkelingen in 2015).

Versterken eigen vermogen

Het versterken van de financiële stabiliteit heeft in 2014 voortdurend de aandacht gehad van de Directie. In samenwerking met de RvC en de aandeelhouder voerde de Directie maatregelen uit om haar verplichtingen richting haar klanten na te kunnen komen.

Medio 2014 heeft de aandeelhouder besloten om middels een storting van agiokapitaal het eigen vermogen op het gewenste niveau te brengen. Die storting heeft plaatsgevonden, echter daarmee raakten de mogelijkheden van de aandeelhouder uitgeput.

Overige maatregelen

Gedurende het jaar heeft de Directie op diverse momenten rentegevoeligheidsanalyses laten verrichten. Naast versterking van het eigen vermogen zijn maatregelen genomen om het beleggingsbeleid aan te passen. Deze maatregelen zijn gericht op het zo ver als mogelijk reduceren van het renterisico en het afbouwen van beleggingen in aandelen.

Per 16 september 2014 verlaagde Conservatrix de garantie en rentewinstdeling voor nieuwe aanvragen van het product Het 'Natuurlijk' Garantieplan. Per 4 december 2014 voerde Conservatrix uit eigen beweging een volledige productiestop door. Daarmee is Conservatrix feitelijk in 'run off'.

Stand van zaken Solvency II

De vennootschap heeft haar systemen gereed gemaakt voor de uitvoering van berekeningen gevraagd onder de Solvency II regelgeving en om tijdig de verplichte rapportages te kunnen leveren. Tevens zijn de sleutelfuncties volledig ingevuld en loopt een project om Solvency II verder te implementeren.

Reorganisatie

Het beëindigen van nieuwe productie heeft verstrekkende gevolgen gehad voor de organisatie van Conservatrix. Voert Conservatrix geen wijzigingen door in haar bedrijfskosten dan komt haar hoofddoelstelling van kostendekkendheid in gevaar. En dus ook de continuïteit van Conservatrix.

Het instellen van een productiestop heeft er toe geleid dat de personele bezetting verminderd dient te worden. De afvloeiing van personeel wordt uitgevoerd in drie fasen omdat dit vanuit de bedrijfsvoering logisch en verantwoord is. Ten tijde van het vaststellen van de jaarrekening zijn de eerste en de tweede fase inmiddels gerealiseerd.

1. Fase 1 – Het commerciële apparaat en externen, eind 2014.
2. Fase 2 – De operatie, begin 2015.
3. Fase 3 – De techniek, nog uit te voeren.

Voor deze reorganisatie is een begroting opgesteld en een voorziening getroffen. De reorganisatie verloopt momenteel conform begroting.

Ontwikkelingen binnen Conservatrix Groep

Conservatrix maakt deel uit van de Conservatrix Groep, waartoe mede behoren de verzekeringsmaatschappijen Nuvema N.V. en Hooghenraed Levensverzekeringen N.V. alsmede de onroerend goed

maatschappij Nijzoon B.V. Deze maatschappijen zijn organisatorisch sterk met elkaar verbonden. Dat uit zich in de werkzaamheden welke worden uitgevoerd door de stafafdelingen alsmede in het gebruik van de zelfde IT infrastructuur en daartoe behorende systemen.

Gelet op mogelijke toekomstige ontwikkelingen is onderzocht wat de consequenties zijn van een eventuele ontvlechting van Conservatrix Groep. De conclusie van dit onderzoek is dat de gevolgen beperkt zijn (zowel in organisatorisch, economisch als financieel opzicht) en geen belemmering zullen vormen voor het kunnen continueren van Conservatrix als zelfstandige onderneming.

De geschetste vooruitzichten maken dat het belang van kostenbeheersing bij verzekeraars in het algemeen en bij Conservatrix in het bijzonder de komende jaren verder toeneemt.

Toezicht

Als gevolg van diverse voor de markt relevante thema's worden verzekeraars geconfronteerd met een toename van regelgeving, welke nieuwe eisen stelt aan de bedrijfsvoering en de inrichting van de bedrijfsprocessen. Deze ontwikkeling uit zich tevens in een intensivering van het toezicht.

Op regelmatige basis is in dit kader door de Directie van de vennootschap met de toezichthouders overleg gevoerd. Op basis van dit overleg is de Directie van mening dat de vennootschap in voldoende mate in staat is om aan de door de toezichthouders gestelde eisen te blijven voldoen.

Toekomst Conservatrix

Mogelijke overname

Gezien de ontwikkelingen in de markt voor levensverzekeringen, de extreem lage rente en de bereikte grens aan financieringsmogelijkheden van de huidige aandeelhouder in de vennootschap, hebben de Directie en de RvC in 2015 diverse strategische scenario's onderzocht en uitgewerkt om het eigen vermogen te kunnen versterken. Gezien de invoering van Solvency II per 1 januari 2016 is er een noodzaak om het eigen vermogen te verhogen en/of het vereiste vermogen te verlagen. Het belang van verzekeringnemers stond daarbij centraal. Onder andere de opties overname van de aandelen in de vennootschap door een externe partij, de overname van deelportefeuilles en het betrekken van een externe aandeelhouder. Geconcludeerd is dat de overname van de aandelen door een externe partij de belangen van de verzekeringnemers op de lange termijn het beste beschermt.

In het eerste kwartaal 2015 zijn besprekingen gestart met derden voor overname van de aandelen in de vennootschap. De Directie is intensief betrokken in dit traject.

Voor de zelfstandige voortzetting van de vennootschap (in de tussenliggende periode tot overdracht van de aandelen) heeft de Directie eind 2014 een gedetailleerd plan voor beheerste afbouw uitgewerkt, dat de basis vormt voor de bedrijfsvoering. Belangrijke elementen in dit plan zijn: continuering van de productiestop, gehele uitvoering van het reorganisatieplan en het zoveel als mogelijk reduceren van marktrisico's zoals het renterisico, kredietrisico, vastgoedrisico en aandelenrisico.

Er wordt vanaf begin 2015 gewerkt aan de uitvoering van dit plan voor beheerste afbouw.

Gevolgen voor verzekeringnemers

De maatregelen die in 2014 werden genomen en het zoeken naar een nieuwe aandeelhouder worden uitgevoerd om de belangen van polishouders te beschermen. Toezeggingen in de richting van polishouders werden niet gekort, bijvoorbeeld door het inzetten van de en bloc mogelijkheid binnen haar polisvoorwaarden. Daarmee toont Conservatrix aan het klantbelang centraal te stellen.

Gevolgen voor de organisatie

De organisatie van Conservatrix bevindt zich momenteel in een reorganisatie. Het personeelsbestand dat overblijft is in aantal voldoende en van meer dan voldoende niveau om aan de verplichtingen van Conservatrix in de richting van haar polishouders te kunnen voldoen. Binnen het personeelsbestand blijft blijvend aandacht voor permanente educatie en persoonlijke ontwikkeling teneinde haar polishouders op het door Conservatrix gewenste niveau te kunnen bedienen.

Conservatrix heeft een nieuwe doelstelling geformuleerd, namelijk het streven naar een beheerste afbouw van de verzekeringsportefeuille, behoud van kostendekking en een jaarlijkse kostenbesparing van 2%. Door deze gewijzigde doelstelling dient de organisatie van Conservatrix mee te krimpen met haar portefeuille, waarbij zij blijvend moet voldoen aan de verwachtingen van haar bestaande klanten. Standaardisatie van processen en dienstverlening is het gevolg.

In de huidige situatie wordt het doel om te voldoen aan de verwachtingen van bestaande klanten al behaald gezien de score in het klanttevredenheidsonderzoek onder verzekeringnemers dat door Gfk is uitgevoerd in 2014. Conservatrix krijgt in de huidige situatie een 7,2. Conservatrix streeft naar behoud van deze score. Verzekeringnemers van Conservatrix zijn met name tevreden over de onderdelen snelle en correcte dienstverlening (naast het productelement en duidelijke communicatie). Door gedane investeringen in automatisering en processen is Conservatrix in staat om het gewenste niveau van dienstverlening ten aanzien van die twee onderdelen ook met een in personeel krimpende organisatie te behouden. Het kwaliteitsbeleid van Conservatrix borgt dat het gewenste niveau van dienstverlening wordt behaald. De goede en betaalbare elementen uit het kwaliteitsbeleid worden behouden zoals:

- ✓ Persoonlijke benadering (korte lijnen, persoonlijke bereikbaarheid).
- ✓ Leren van klachten.

- ✓ Begrijpelijk en duidelijk taalgebruik.
- ✓ Goede bereikbaarheid (online, telefoon, e-mail, schriftelijk).
- ✓ Marktconforme reactietermijnen voor afhandeling van hoofdprocessen.
- ✓ Monitoring van ontwikkeling van verzekeringen binnen de portefeuille van Conservatrix.

Daarnaast wordt onverkort doorgewerkt aan het stroomlijnen van processen. De afgelopen jaren hebben daartoe diverse investeringen plaatsgevonden in systemen, waarvan de komende jaren de vruchten kunnen worden geplukt. Die nieuwe automatisering biedt ook diverse mogelijkheden om efficiënter te werken en efficiënter te communiceren met klanten.

Gevolgen voor de solvabiliteit

De Solvency 2 ratio, de ratio die met ingang van 1 januari 2016 leidend is, ligt per ultimo 2014 in de range van -20% tot -10%. Ten einde de ratio boven het wettelijk vereiste minimum te krijgen zijn in 2014 een aantal maatregelen genomen, zoals hierboven beschreven. Deze maatregelen hebben uiteindelijk onvoldoende effect gehad.

Vooruitzichten en ontwikkelingen in 2015

In 2015 is het beleid ter verbetering van de financiële stabiliteit onverkort voortgezet. Een lichte stijging van de markttrente en een sterke daling van de rente met betrekking tot hypothecaire leningen heeft geleid tot een toename van de overwaarde begrepen in de eigen portefeuille hypothecaire leningen, hetgeen in 2015 resulteerde in een substantiële verbetering van de solvabiliteitspositie in vergelijking tot die positie per 31 december 2014. Naar verwachting zal de aanwezige solvabiliteit ultimo 2015 onder gelijkblijvende omstandigheden positief zijn, echter nog niet voldoen aan de vereiste solvabiliteit.

Die verbetering zal worden versterkt door een daling van de operationele kosten als gevolg van de uitvoering van het reorganisatieplan en de beschikbaarheid van extra kostenvoorzieningen gevormd ten laste van het resultaat over 2014.

Per 28 februari 2015 heeft de vennootschap haar belang in Conservatrix Invest B.V. geheel verkocht aan de herverzekeraar tegen de netto vermogenswaarde bepaald per datum van verkoop.

Per 3 september 2015 heeft de vennootschap haar Nederlandse onroerend goed portefeuille verkocht aan haar zustermaatschappij Nijzoon B.V.

Deze verkopen vormen een onderdeel van het door de vennootschap gevoerde beleid gericht op de reductie van zowel het aandelenrisico als het vastgoedrisico. Dit is onderdeel van een geheel aan door de Directie genomen maatregelen om voorbereid te zijn op de invoering van nieuwe Solvency II regelgeving.

De liquiditeitspositie van de vennootschap is onverminderd als goed te kwalificeren. De vennootschap beschikt over een ruime hoeveelheid vrij beschikbare liquiditeiten, alsmede over een omvangrijke goed verhandelbare obligatieportefeuille.

Vooruitlopend op de inwerkingtreding van Solvency II per 1 januari 2016 blijft de noodzaak evenwel onverminderd bestaan om aanvullend kapitaal aan te trekken ter verhoging van het eigen vermogen. Alleen met aanvullend kapitaal is Conservatrix in staat om bijbehorende risico's te ondervangen.

Financiële ontwikkelingen (bedragen in euro x 1.000)

Algemeen

In de over 2014 uitgevoerde toereikendheidstoets is ten opzichte van het voorgaande boekjaar een wijziging doorgevoerd van de parameters voor:

1. de waardering van de hypotheekportefeuille,
2. de waardering van de verplichtingen (waaronder begrepen de verleende opties en garanties), uit hoofde van de aan hypotheken gerelateerde verzekeringsportefeuille en
3. de bepaling van de hoogte van de doorlopende kosten.

De aanwezige solvabiliteit ultimo 2014 bedraagt – 18.259 bij een wettelijk vereiste solvabiliteit van 24.592. Ten opzichte van de stand ultimo 2013 is sprake van een afname van de aanwezige solvabiliteit van 41.138.

Resultaatontwikkeling

Het resultaat van de vennootschap bedroeg in het boekjaar – 71.017 (in 2013 – 4.729). Hierin is begrepen een bate uit hoofde van te betalen vennootschapsbelasting van 17.276 (in 2013 was sprake van een bate van 440).

De afname van het resultaat voor belastingen in 2014 ten opzichte van 2013 bedroeg 83.124. Hierin is begrepen een afname van het resultaat als gevolg van:

✓ een hogere dotatie aan de technische voorziening voor eigen rekening	118.143
✓ een dotatie aan de overige voorzieningen	2.500
✓ hogere uitkeringen voor eigen rekening	4.962
✓ hogere winstbijschrijving ten gunste van polishouders	118
✓ hogere beheers- en personeelskosten, afschrijving bedrijfsmiddelen	410
✓ hogere beleggingslasten	207

Tegenover deze afname staat een toename van het resultaat als gevolg van:

✓ hogere premie-inkomsten voor eigen rekening	24.700
✓ hogere opbrengsten uit beleggingen	8.911
✓ hoger niet gerealiseerd resultaat op beleggingen	9.550
✓ lagere (wijziging van overlopende) acquisitiekosten	55

Premies

Het periodieke premie-inkomen steeg in 2014 met 5 % naar 33.123 (in 2013 31.464). De opbrengst uit eenmalige premies en koopsommen is in dat boekjaar toegenomen tot 82.515 (in 2013 59.618).

Opbrengsten uit beleggingen

De opbrengsten uit beleggingen (toegerekend aan de technische en de niet-technische rekening) ten gunste van het resultaat zijn toegenomen van 19.157 naar 28.068.

In deze toename is begrepen:

✓ hogere gerealiseerde opbrengsten uit de deelneming in Conservatrix Invest	3.861
✓ hogere intrestbaten uit verstrekte hypothecaire leningen	4.920
✓ hogere intrestbaten uit verstrekte leningen op schuldbekentenis	60
✓ hogere intrestbaten uit polis-beleningen	10
✓ een hoger resultaat gerealiseerd bij verkoop van effecten en onroerend goed	3.659

Tegenover deze toename staat een daling van de beleggingsopbrengsten als gevolg van

✓ lagere opbrengsten uit onroerend goed	92
✓ lagere dividendopbrengsten	870
✓ lagere intrestbaten uit de verminderde omvang van de obligatieportefeuille	2.352
✓ lagere overige intrestbaten	285

Niet gerealiseerd resultaat op beleggingen

Het niet gerealiseerde resultaat op beleggingen voor rekening van polishouders bedraagt 877. Daarnaast is sprake van een niet gerealiseerd resultaat voor eigen rekening van 11.533.

Dit resultaat is het gevolg van enerzijds de waardetoeename van de derivaten, anderzijds het terugnemen van ongerealiseerde koersverliezen m.b.t. aandelen en obligaties, welke in voorgaande jaren ten laste van het resultaat zijn verantwoord.

Uitkeringen

Het totaalbedrag aan uitkeringen voor eigen rekening is in het boekjaar gestegen van 13.076 naar 17.061. Van een stijging van de uitkeringen is sprake bij de overlijdensuitkeringen (454), de uitkeringen door expiraties (1.199), de pensioen- en lijfrente-uitkeringen (2.316) en de lasten van premievrijstelling (16).

De waarde van de afkoop van verzekeringen is gestegen tot een bedrag van 8.481 (in 2013: 7.504).

Toevoeging voorziening verzekeringsverplichtingen

De toevoeging aan de voorziening verzekeringsverplichtingen bedroeg in het boekjaar 199.707 (in 2013 81.564). In de toevoeging aan de voorziening verzekeringsverplichtingen is begrepen een afname van de toetsvoorziening als gevolg van een verhoging van de overwaarde begrepen in de per 31 december 2014 opgebouwde hypotheekportefeuille.

De sterke stijging van de voorziening is naast de groei van de verzekeringsportefeuille vooral te verklaren uit de sterk gedaalde rentestand, welke slechts in beperkte mate gecompenseerd is door een toename van de overwaarde van de hypotheekportefeuille. Daarnaast is de stijging van de voorziening toe te rekenen aan een verhoging van de getroffen voorziening voor doorlopende kosten alsmede aan wijzigingen als gevolg van modelaanpassingen bij de uitvoering van de Toereikendheidstoets (TRT).

Rente-ontwikkeling

In de Toereikendheidstoets per 31 december 2014 zijn de verzekeringsverplichtingen contant gemaakt op basis van de Rentermijnstructuur (RTS) per 31 december 2014. Deze rentestand is fors lager in vergelijking tot de stand per 31 december 2013.

In 2014 is de benodigde aanvulling van de technische voorziening naar aanleiding van de uitgevoerde TRT, voorzover toerekenbaar aan de daling van de rentestand, toegenomen met 117.000.

Aandeel doorlopende kosten

In de Toereikendheidstoets per 31-12-2014 is rekening gehouden met de omstandigheid dat de verkoop van nieuwe polissen beëindigd is met ingang van 1 januari 2015. De hoogte van de voorziening is gebaseerd op een projectie van het totaal aan te verwachten kosten gedurende de gehele looptijd van de verzekeringsportefeuille. In 2014 is de benodigde aanvulling van de technische voorziening naar aanleiding van de uitgevoerde TRT, voorzover toerekenbaar aan de daarin begrepen verhoging van de voorziening voor doorlopende kosten, verhoogd met een bedrag van 13.000.

Waardering aan hypotheken gerelateerde verzekeringsportefeuille (incl. verleende opties en garanties)

De berekende waarde van de toetsvoorziening op 31 december 2014 voor de aan hypotheken gerelateerde verzekeringsportefeuille bedraagt 404.196. Hierin is begrepen een verhoging van de waarde van de aan polishouders verleende opties en garanties.

De Directie van Conservatrix heeft besloten tot strikte toepassing van de polisvoorwaarden inzake het deel van de portefeuille met polisvoorwaarden dat spreekt over rente dat wordt bijgeschreven op het investeringssaldo van de polis dat wordt afgeleid van het gemiddelde netto rendement in het voorafgaande verzekeringsjaar van alle door de verzekeraar verstrekte hypothecaire leningen. Tot nu toe werd bij toekenning van rentebijgeschrijvingen door Conservatrix geen verschil gemaakt tussen bruto en netto rente. Netto rente wordt berekend door van de bruto rente afsluitkosten, beheerskosten en eventuele kredietverliezen af te trekken. In het verleden werd dus te veel rente bijgeschreven ten gunste van onze polishouders. Met ingang van 1 januari 2015 wordt die situatie uitsluitend richting de toekomst hersteld. Er vindt dus achteraf geen correctie plaats ten nadele van de polishouder. Overigens heeft deze maatregel geen invloed op de garanti kapitaal van polishouders. Conservatrix doorloopt daartoe thans het Productontwikkeling en Review Proces (PARP).

Modelaanpassingen

In de Toereikendheidstoets per 31-12-2014 is rekening gehouden met diverse modelaanpassingen. In 2014 bedraagt de benodigde aanvulling van de technische voorziening naar aanleiding van de uitgevoerde TRT, voorzover toerekenbaar aan de hier bedoelde aanpassingen en wijzigingen een bedrag van 15.000.

Waardering portefeuille (hypothecaire) leningen

De op basis van recentelijk vastgestelde parameters berekende overwaarde van de op 31 december 2014 opgebouwde portefeuille (hypothecaire) leningen bedraagt 47.689 (per 31 december 2013: 5.000).

Toevoeging aan overige voorzieningen

Deze toevoeging heeft geheel betrekking op de ten laste van het resultaat over het verslagjaar gevormde reorganisatievoorziening.

Deze voorziening is gevormd naar aanleiding van het eind 2014 genomen besluit om een productiestop door te voeren met ingang van 1 januari 2015.

Naar aanleiding van dit besluit heeft de Directie besloten tot een reorganisatie van de onderneming, waarbij de personeelsbezetting zal afnemen met ca 42 voltijdseenheden.

Bedrijfskosten

De acquisitiekosten zijn sterk gedaald tot een bedrag van 562 (in 2013 1.355) Die kosten houden verband met reguliere vergoedingen aan financieel adviseurs ter zake van de totstandkoming van overeenkomsten van levensverzekering gesloten vóór 1 januari 2013.

In het verslagjaar was er sprake van een afname van de geactiveerde acquisitiekosten ten bedrage van 2.646 (in 2013 was er sprake van een afname van 1.908).

Het totaal aan personeelskosten bedroeg 7.397 (in 2013 6.656), waarvan 1.435 (in 2013 1.216) is doorbelast aan andere groepsmaatschappijen. De stijging is mede veroorzaakt door de groei van het aantal personeelsleden van 71,5 tot 76,6 voltijds eenheden.

Het totaal aan beheerskosten bedroeg 4.592 (in 2013 2.750). De stijging wordt veroorzaakt door een toename van de algemene kosten welke het gevolg is van een forse toename van kosten in verband met inhuur van advies, actuariële expertise en accountantskosten.

De kosten voor afschrijving van bedrijfsmiddelen zijn sterk afgenomen met een bedrag van 1.954 tot een bedrag van 170. De afname is het gevolg van een in de jaarrekening over 2013 verwerkte waardevermindering toe te rekenen aan het aandeel van Conservatrix in gedane investeringen in de ontwikkeling van een nieuw polisadministratie systeem voor een bedrag van 1.510. Op deze destijds doorgevoerde waardevermindering is in het verslagjaar ten gunste van het resultaat een bedrag van 400 teruggenomen.

Beleggingen

De waarde van de beleggingen in onroerend goed ultimo 2014 bedroeg 17.927 (ultimo 2013: 14.975). Hierin is begrepen een herwaardering van panden in het boekjaar voor een bedrag van 3.162.

De waarde van de belegging in de deelneming Conservatrix Invest ultimo 2014 bedroeg 23.829 (ultimo 2013: 21.907), waarvan 3.600 (2013: 0) gepresenteerd is als vordering op de aandeelhouder op korte termijn.

Per 31 december 2014 bezit de vennootschap een belang van 44,8% in het aandelenkapitaal van Conservatrix Invest B.V. Op 28 februari 2015 zijn deze aandelen geheel verkocht aan de herverzekeraar Heco Re S.A.

De waarde van de overige financiële beleggingen vermeerderd met de beleggingen voor rekening van polishouders is toegenomen van 367.733 naar 514.520.

De toename is toe te rekenen aan de beleggingen in hypothecaire leningen, obligaties, andere vastrentende waarden en afgeleide financiële instrumenten, waaronder begrepen beleggingen in zgn. LDI fondsen.

De beleggingen in aandelen zijn in belangrijke mate afgebouwd.

De vennootschap heeft een overeenkomst gesloten met de herverzekeraar Heco Re S.A., waarin bepaald is dat door de herverzekeraar beleggingen worden aangehouden in een depot dat op naam gesteld is van de vennootschap.

De waarde van de in depot aan te houden beleggingen is gesteld op 100% van de toetswaarde van de verplichtingen, zoals blijkt uit de toereikendheidstoets van de verzekeraar per ultimo van het boekjaar. Contractueel is vastgelegd dat de jaarlijkse bijstelling van de in depot aangehouden beleggingen plaatsvindt uiterlijk op 1 juli van het daaropvolgende jaar.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is afgenomen van 22.879 per 31 december 2013 naar – 18.259 per 31 december 2014. Tegenover het negatieve resultaat van 71.017 over 2014 staat een toename van het eigen vermogen in 2014 als gevolg van een storting van agiokapitaal door de aandeelhouder van 14.500 en een toename van de herwaarderingsreserve van 15.379.

De solvabiliteitsmarge is gedaald tot een niveau van – 42.851 ultimo 2014. De aanwezige solvabiliteit voldoet niet aan de wettelijke gestelde eisen.

De solvabiliteitspositie heeft zich in de eerste 9 maanden van 2015 in belangrijke mate hersteld. De oorzaak voor deze ontwikkeling is vooral gelegen in een sterke toename van de overwaarde toe te rekenen aan de portefeuille hypothecaire leningen rekening houdend met de stijging van de rentetermijnstructuur per 30-09-2015 in vergelijking tot de stand per 31-12-2014. De toename van het resultaat als gevolg van deze ontwikkeling is versterkt door een besparing van operationele kosten (mede als gevolg van de uitgevoerde reorganisatiemaatregelen).

Voorziening verzekeringsverplichtingen

De totale voorziening verzekeringsverplichtingen ultimo 2014 bedroeg 606.538 (ultimo 2013: 406.831). Hierin is begrepen een benodigde aanvulling van de voorziening naar aanleiding van de uitgevoerde toereikendheidstoets ultimo 2014 van 142.352 (ultimo 2013: 37.368).

Verzekeringsportefeuille

De ontwikkeling van de verzekeringsportefeuille was als volgt (in euro x 1.000):

	Verzekerde kapitalen	Jaarlijkse premie
Stand ultimo 2013	1.547.450	30.852
Vermeerdering door nieuwe verzekeringen	386.308	4.162
Vermindering door uitkeringen, afkopen, etc.	132.046	2.712
Stand ultimo 2014	1.801.712	32.302
Ontvangen koopsommen in 2014		82.515

Onze verantwoordelijkheden in 2014

Toegankelijkheid van onafhankelijk financieel advies

Door de komst van het provisieverbod kiezen consumenten bewuster voor een bepaald bedieningsconcept (execution only, persoonlijk advies of een mengvorm). De praktijk wijst uit dat consumenten de voorkeur geven aan persoonlijk advies als het gaat om producten gericht op hun financiële toekomst. Echter, door de komst van het provisieverbod en de directe kosten die dit voor de consument meebrengt, overwegen zij een ander bedieningsconcept.

De verwachting van Conservatrix is dat de consument in veel gevallen niet in staat is om de factuur van de adviseur in één keer te voldoen.

Juist een onafhankelijk advies kan de gewenste zekerheid bieden. Conservatrix maakt zich dan ook zorgen over de wijze waarop consumenten en ondernemers toegang kunnen krijgen tot onafhankelijk advies. Daarbij heeft Conservatrix bedenkingen bij de positie van de onafhankelijke financieel adviseur ten opzichte van bijvoorbeeld het bancaire kanaal. In het bijzonder:

- ✓ de wijze waarop binnen het bancaire kanaal producten en aanbieders met elkaar vergeleken worden en
- ✓ de wijze waarop de kosten van het advies en de bemiddeling bij de consument in rekening worden gebracht.

Conservatrix zet zich er voor in om dit onderwerp onder de aandacht te houden.

Dossier beleggingsverzekeringen

Een beperkt aantal van onze klanten heeft in het verleden een beleggingsverzekering bij ons afgesloten om in de toekomst geld beschikbaar te krijgen. Bijvoorbeeld voor het pensioen of om een hypothecaire lening geheel of gedeeltelijk terug te betalen. Bij een beleggingsverzekering staat van tevoren niet vast hoeveel geld een klant later krijgt. Dat hangt in hoge mate af van de ontwikkelingen op de aandelenbeurzen.

Nazorg belangrijk

In onze ogen is iedere beleggingsverzekering een zorg, omdat deze 'open eind'-verzekering vaak niet past bij de doelstellingen van de klant en datgene waar wij voor staan, namelijk zekerheid bieden. Daarom hebben wij in het verleden uitsluitend beleggingsverzekeringen verkocht waarbij de klant altijd keuze had voor garantie. Op 31 december 2011 zijn wij gestopt met het aanbieden van beleggingsverzekeringen.

Wij adviseren onze klanten nadrukkelijk om actief met hun financieel adviseur kritisch naar hun beleggingsverzekering te kijken zodat zij een overzicht krijgen van hun mogelijkheden en eventueel stappen ondernemen om hun situatie te veranderen. Ook een bewuste keuze van de klant om zijn situatie niet te veranderen kan daarvan de uitkomst zijn. Dit geldt zowel voor klanten met een beleggingsverzekering zonder gegarandeerde uitkering als voor klanten met een beleggingsverzekering met een gegarandeerde uitkering. In het laatste geval kan het zijn dat het gewenste doelkapitaal op de einddatum is afgegeven op het prognoserendement in plaats van het garantierendement waardoor de klant zijn doelstelling niet haalt. Wij geven daarbij zelf geen advies maar verwijzen altijd naar een financieel adviseur.

Acties succesvol

In 2014 hebben we speciale aandacht gegeven aan het benaderen van twee kwetsbare groepen. Wij beperkten onze inspanningen niet tot het versturen van activerende brieven en telefoongesprekken met klanten. Zo bezochten onze medewerkers klanten op hun huisadres als een reactie via brieven en telefoon uitbleef. Wij vergoeden aan klanten de kosten voor twee advies-uren. Daarmee spelen wij in op het gevaar dat consumenten de kosten voor een hersteladvies als een te hoge drempel kunnen ervaren voor het inwinnen van zo'n advies.

De resultaten tonen aan dat ons plan van aanpak succesvol was:

1. Binnen onze portefeuille bevindt zich een kleine groep beleggingsverzekeringen waarbij de inleg in de polis waarschijnlijk niet leidt tot vermogensopbouw. Eind 2014 hebben wij 95% van onze klanten met zo'n polis weten te bewegen een gemotiveerde keuze te maken.

2. Een andere belangrijke groep zijn beleggingsverzekeringen met als doel de opbouw van een vermogen voor de aflossing van een hypotheekschuld. Eind 2014 hebben wij 83% van onze klanten met zo'n verzekeringspolis weten te bewegen een gemotiveerde keuze te maken. Dit is beter dan het marktgemiddelde van circa 55% zoals vastgesteld door de AFM in haar rapportage nazorg beleggingsverzekeringen van maart 2015.

Het komende jaar

Het komende jaar zetten wij onze aanpak door om de resterende klanten binnen bovengenoemde groepen aan te zetten tot een bewuste keuze over hun verzekering. Daarnaast geven wij speciale aandacht aan een andere kwetsbare groep namelijk de polissen met als doel de opbouw van een vermogen voor de aanvulling van het inkomen vanaf de pensioendatum.

Meer informatie

Op onze website (www.conservatrix.nl/mijnbeleggingsverzekering) vinden onze klanten meer informatie over wat wij voor hen kunnen betekenen.

Het Keurmerk Klantgericht Verzekeren

Vanaf september 2012 beschikken wij over het Keurmerk Klantgericht Verzekeren, een kwaliteitskeurmerk voor dienstverlening dat wordt uitgegeven door de onafhankelijke Stichting toetsing verzekeraars (Stv). Een verzekeraar met het Keurmerk Klantgericht Verzekeren moet voldoen aan een aantal kwaliteitseisen. Deze eisen gaan over de kwaliteit van dienstverlening en klantgerichtheid. Het klantbelang staat hierin altijd centraal. Zo zorgen wij ervoor dat we verzekeringen aanbieden die onze klanten begrijpen en die bij hen passen. We zorgen ervoor dat onze dienstverlening optimaal is en dat het helder is wat klanten van ons mogen verwachten.

Het keurmerk garandeert een continue kwaliteit van de dienstverlening en klantgerichtheid. Als houder van het keurmerk wordt onze dienstverlening dan ook regelmatig getoetst. In 2014 werden wij door Stv voor de tweede keer positief beoordeeld. Wij mogen het keurmerk de komende tijd dan ook blijven voeren.

In 2014 hebben we extra aandacht besteed aan het leren van klachten. Het streven daarbij is om als organisatie te leren van alle uitingen van ongenoegen van klanten of financieel adviseurs. Daarnaast hebben we met onze medewerkers door middel van een intern programma gewerkt aan verdere verbetering van onze klantgerichtheid.

Het Keurmerk Klantgericht Verzekeren biedt ons een basis voor de dienstverlening die onze klanten minimaal van ons mogen verwachten.

De toezichthouder

De overheid wil consumenten en bedrijven die hun geld toevertrouwen aan financiële instellingen zoals Conservatrix, zo goed mogelijk beschermen. Daarom houdt de overheid toezicht op de werkwijze van individuele bedrijven en het complete financiële systeem. Eventuele financiële risico's worden hierbij in kaart gebracht.

De Nederlandsche Bank (DNB) en de Stichting Autoriteit Financiële Markten (AFM) voeren dat toezicht uit. DNB is verantwoordelijk voor het prudentieel toezicht. Dat toezicht richt zich op de soliditeit van financiële ondernemingen en draagt bij aan de stabiliteit van de financiële sector. De AFM richt zich op het toezicht op het gedrag, waarbij de focus ligt op eerlijke en transparante markten.

De druk die de toezichthouders leggen op verzekeraars is in de afgelopen jaren fors toegenomen. Deze druk komt tot uiting in rapportages, uitvragingen, rekenmodellen en onderzoeken. Om aan de vraag van de toezichthouders te kunnen blijven voldoen zijn mensen en middelen benodigd. In het verslagjaar is veel energie gestoken in de inrichting van die middelen en de acquisitie van mensen. Op die wijze kunnen we de toezichthouder bedienen om zo op deugdelijke wijze invulling te geven aan de beantwoording van vragen die in het belang van onze klanten aan ons worden gesteld.

Behoud en herstel van het zoetwatermilieu

De Stichting Vrienden van de Otter (SVO) zet zich in voor de verbetering van het leefmilieu van de otter en de bescherming van otters en andere bedreigde zoetwaterbewoners. De SVO werkt hiervoor nauw samen met de Stichting Otterstation Nederland (SON) die zich al sinds 1985 bezig houdt met de uitvoering van allerlei werkzaamheden ter bescherming van de otter en zijn habitat. De SVO zorgt er vooral voor dat al deze werkzaamheden bekostigd kunnen worden.

De SVO werft hiervoor fondsen bij bedrijven en particulieren. Het werk beperkt zich echter niet tot de otter. Ook wordt veel aandacht besteed aan het behoud en herstel van het zoetwatermilieu en planten en dieren die daarin voorkomen. Vaak wordt er samengewerkt met andere soortbeschermende organisaties om het doel te kunnen bereiken.

Conservatrix ondersteunt de initiatieven van de SVO. Gerelateerd aan het aantal nieuwe verzekeringen in het kader van Het 'Natuurlijk' Garantieplan ontvangt de stichting van Conservatrix geld voor de ondersteuning van haar activiteiten. Per nieuw afgesloten verzekering betaalt Conservatrix 5 euro aan de stichting.

Naleving van governance principes

1. Inleiding

1.1 Vaststelling van de Governance Principles

Het Verbond van Verzekeraars (Verbond) heeft op 15 december 2010 de Governance Principles Verzekeraars (Code) vastgesteld. De intentie van de Code is om het vertrouwen in de financiële sector te herstellen en het functioneren van de sector te verbeteren. Conservatrix onderschrijft dit streven en doet dat door de Code aantoonbaar en bewust na te leven.

1.2 Voor wie zijn de Governance Principles verplicht?

De Code is gebaseerd op zelfregulering. De leden van het Verbond, waaronder Conservatrix, hebben zich gecommitteerd aan de naleving van de principes en de wettelijke verankering daarvan. De Code is op 25 mei 2011 aangewezen als gedragscode in de zin van artikel 391 lid 5 van boek 2 Burgerlijk Wetboek. De inwerkingtreding van de Code is bepaald op 1 januari 2011. De wettelijke verankering heeft plaatsgevonden via het Besluit van 23 augustus 2011, Staatsblad 2011, nr. 396. Daarmee is vastgelegd dat verzekeraars zoals Conservatrix in hun jaarverslag en op hun website dienen te rapporteren over de naleving van de Code. De Code geldt tot 2015 via de wettelijke verankering voor onder andere verzekeraars met een vergunning onder de Wet op het financieel toezicht (Wft). Bij Besluit van 11 december 2014, Staatsblad 2014, nr. 555, is de verankering weer ingetrokken met ingang van 2015. Op grond van zowel haar lidmaatschap van het Verbond, als het oogpunt van een transparante en beheerste bedrijfsvoering, publiceert Conservatrix ook na 2014 onveranderd over de naleving van de Code.

1.3 Wat houden de Governance Principles in?

De Code bevat in het bijzonder principes met betrekking tot de Raad van Commissarissen, de Directie, risicomanagement, de interne audit, het beloningsbeleid en de naleving van wet- en regelgeving. Op de Code is het pas toe of leg uit-beginsel van toepassing. Conservatrix vermeldt gemotiveerd in haar jaarverslag en op haar website per bepaling uit de Code op welke wijze zij de betreffende bepaling toepast. Indien Conservatrix niet (volledig) voldoet aan de bepaling legt zij uit waarom. Conservatrix plaatst dit verslag op haar website:

www.conservatrix.nl/conservatrix/naleving-governance-principes

Conservatrix streeft ernaar om haar governance en bedrijfsvoering te blijven optimaliseren. Daarbij is de naleving van de Code een integraal en vanzelfsprekend onderdeel.

1.4 Begrippen

Waar de Code spreekt over Raad van Bestuur, wordt in de motivatie gesproken over Directie. Conservatrix kent geen risicocommissie of auditcommissie, maar beschikt over een zogenaamde Toetsingscommissie binnen de Raad van Commissarissen (Raad) die deze functies vervult. Onder Sleutelfuncties wordt verstaan de medewerkers binnen de Actuariële Functie, de Compliancefunctie, de Risicomanagementfunctie (tweede lijn) en de Interne Auditfunctie (derde lijn). De gemotiveerde naleving van de Code wordt onderstaand uiteengezet, waarbij de oorspronkelijke nummering van de Code ten behoeve van de leesbaarheid wordt gehanteerd.

2. Raad van Commissarissen

Conservatrix past de principes van hoofdstuk 2 van de Code toe. De aan de Raad verbonden onderdelen van de Code, zijn geborgd in zowel de profielschets van de (leden van de) Raad, als het Reglement Raad van Commissarissen Conservatrix Groep B.V. van 1 juni 2014 (Reglement). Het Reglement is in 2014 geëvalueerd en herzien en zal ook in 2015 worden geëvalueerd en herzien, samen met onder andere het beloningsbeleid.

2.1 Samenstelling en deskundigheid

2.1.1

De Raad van Commissarissen is zodanig samengesteld, dat hij zijn taak naar behoren kan vervullen. Complementariteit, collegiaal bestuur, onafhankelijkheid en diversiteit zijn een voorwaarde voor een goede taakvervulling door de Raad van Commissarissen.

De leden van de Raad hebben ervaring in bestuurlijke functies en beschikken over brede en relevante maatschappelijke ervaring. De samenstelling is naar mening van Conservatrix voldoende divers. Er is bijvoorbeeld sprake van zowel commissarissen met een financiële achtergrond, maar ook met een politiek-bestuurlijke achtergrond. In 2014 heeft er enige verjonging plaatsgevonden binnen de Raad door het aantreden van de heer Hinse (zie hieronder).

Tot op heden werd bij het werven van leden van de Raad van Commissarissen gekeken naar de meest geschikte kandidaat die paste in het profiel. Hierbij werd geen onderscheid gemaakt naar sexe. Thans bestaat de Raad van Commissarissen geheel uit mannen. Bij toekomstige benoemingen zal in het selectiebeleid rekening worden gehouden met de inspanningsverplichting tot een meer evenwichtige verdeling over vrouwen en mannen.

2.1.2

De Raad van Commissarissen beschikt over een voldoende aantal leden om zijn functie, ook in de commissies van de raad, goed te kunnen uitoefenen. Het geschikte aantal leden is mede afhankelijk van de aard, omvang en complexiteit van de verzekeraar.

De Raad bestond eind 2014 uit vier personen die complementair aan elkaar zijn. Het betreft de heren:

- ✓ J. de Bondt, voorzitter
- ✓ J.J.W. Buitenhuis
- ✓ R. Hinse
- ✓ J.W.H. Richters

De Raad bestond ultimo 2014 uit vier leden. De heer Van Vuure trad af op 1 juni 2014, de heer Jacobs op 1 november 2014. Tegen het aftreden van voornoemde commissarissen, stond in 2014 het aantreden van de heer Hinse op 25 februari en de heer Richters op 28 augustus. In 2015 trad op 6 januari de heer De Bondt af, op 5 juni de heer Buitenhuis en op 30 juni de heer Hinse. Gezien de aard, omvang en complexiteit van Conservatrix, is Conservatrix er van overtuigd dat een aantal van drie leden in de Raad voldoende is om op een juiste wijze toezicht te houden op de vennootschap. Momenteel worden twee nieuwe leden van de Raad geworven om dat aantal weer te bereiken.

2.1.3

De leden van de Raad van Commissarissen beschikken over gedegen kennis van de maatschappelijke functies van de verzekeraar en van de belangen van alle bij de verzekeraar betrokken partijen. De Raad van Commissarissen maakt een evenwichtige afweging van de belangen van de bij de verzekeraar betrokkenen zoals zijn klanten, aandeelhouders en medewerkers.

De leden van de Raad hebben op grond van hun profielschets voldoende kennis van het verzekeringsbedrijf en haar belanghebbenden. De vereiste kennis maakt deel uit van deze profielschets. De leden van de Raad zijn, waar van toepassing, met goed gevolg door De Nederlandsche Bank N.V. (DNB) op geschiktheid betrouwbaarheid getoetst. Voor de werving van leden van de Raad is een profielschets opgesteld die past binnen de profielschets voor de gehele Raad. Conservatrix heeft zich in 2014 extern laten adviseren op dit thema en dit tot thema van de permanente educatie gemaakt. De Raad is ook in 2014 actief geïnformeerd door Conservatrix over de activiteiten op het gebied van het centraal stellen van het belang haar klanten, waaronder de voortgang op de implementatie en het behoud van het Keurmerk Klantgericht Verzekeren. Drie van de vier leden hebben een relevante achtergrond in de verzekeringsbranche. De Raad maakt een evenwichtige afweging van de belangen van de bij Conservatrix betrokkenen. Dit is vastgelegd in de notulen van de vergaderingen.

2.1.4

Ieder lid van de Raad van Commissarissen is in staat om de hoofdlijnen van het totale beleid van de verzekeraar te beoordelen en zich een afgewogen en zelfstandig oordeel te vormen over de basisrisico's die daarbij worden gelopen. Voorts beschikt ieder lid van de Raad van Commissarissen over specifieke deskundigheid die noodzakelijk is voor de vervulling van zijn rol binnen de Raad van Commissarissen. Daartoe wordt, zodra een vacature in de Raad van Commissarissen ontstaat, een individuele profielschets voor het nieuwe lid van de Raad van Commissarissen opgesteld die past binnen de profielschets die voor de gehele raad is opgesteld.

Het in staat zijn om, onder andere op basis van deskundigheid, in staat zijn het totale beleid te beoordelen, is onderdeel van de profielschets. Voor de werving van leden van de Raad is een profielschets opgesteld die past binnen de profielschets voor de gehele Raad. Conservatrix heeft zich in 2014 extern laten adviseren op dit thema en de opgedane kennis betrokken bij de permanente educatie van de Raad en de Directie.

2.1.5

Bij de vervulling van de vacature van voorzitter van de Raad van Commissarissen wordt in de op te stellen individuele profielschets aandacht besteed aan de door de verzekeraar gewenste deskundigheid en ervaring met de financiële sector en bekendheid met de sociaal-economische en politieke cultuur en de maatschappelijke omgeving van de belangrijkste markten waarin de verzekeraar opereert.

Dit principe is nader uitgewerkt in de profielschets van de voorzitter van de Raad.

2.1.6

Ieder lid van de Raad van Commissarissen, de voorzitter in het bijzonder, is voldoende beschikbaar en bereikbaar om zijn taak binnen de Raad van Commissarissen en de commissies van de raad waarin hij zitting heeft naar behoren te vervullen.

Dit principe is nader uitgewerkt in het Reglement. De leden van de Raad spreken elkaar aan op het voldoende beschikbaar zijn. Conservatrix is van mening dat zij een meer dan voldoende beroep heeft kunnen doen op de leden van de Raad. De Raad komt minimaal zes maal per jaar bijeen. In 2014 is dat aanzienlijk meer geweest.

2.1.7

Ieder lid van de Raad van Commissarissen ontvangt een passende vergoeding in relatie tot het tijdsbeslag van de werkzaamheden. Deze vergoeding is niet afhankelijk van de resultaten van de verzekeraar.

De wijze van bezoldiging van de leden van de Raad is vastgelegd in het Reglement. Deze wordt vastgesteld door de algemene vergadering van aandeelhouders van de Conservatrix Groep B.V., conform artikel 13, Bezoldiging Raad, van het Reglement. De vergoeding is gerelateerd aan het (verwachte) tijdsbeslag van de betreffende werkzaamheden en is niet afhankelijk van de resultaten van Conservatrix. Conservatrix en de leden van de Raad zijn van mening dat de beloning passend is.

2.1.8

De voorzitter van de Raad van Commissarissen ziet toe op de aanwezigheid van een programma van permanente educatie voor de leden van de Raad van Commissarissen, dat tot doel heeft de deskundigheid van de commissarissen op peil te houden en waar nodig te verbreden. De educatie heeft in ieder geval betrekking op relevante ontwikkelingen binnen de verzekeraar en de financiële sector, op corporate governance in het algemeen en die van de financiële sector in het bijzonder, op de zorgplicht jegens de klant, integriteit, het risicomanagement, financiële verslaggeving en audit. Ieder lid van de Raad van Commissarissen neemt deel aan het programma en voldoet aan de eisen van permanente educatie.

De Raad is in 2012 gestart met het permanente educatieprogramma en heeft dit ook in 2014 voortgezet. Het programma is gericht op het behouden dan wel het verkrijgen van de kennis en vaardigheden die noodzakelijk zijn om als lid van de Raad en/of Directie te kunnen (blijven) opereren. De voorzitters van de Raad en Directie werken hierin nauw samen. De volgende onderwerpen zijn in 2014 aan de orde geweest:

- ✓ geschiktheidsvereisten bestuurders en commissarissen (februari)
- ✓ governance aspecten van Solvency II en vereisten bestuurders en commissarissen (mei)
- ✓ three lines of defence model (september)
- ✓ Compliancefunctie (september)
- ✓ renterisico en inzet derivaten waaronder swaptions (november)

Deelname aan de educatie blijkt zowel uit de notulen van de vergaderingen van de Raad waar de educatie aan gekoppeld is, als uit aanwezigheidslijsten. Deze lijsten zijn ter verificatie getekend door degene die de educatie heeft verzorgd. De voorzitter van de Raad heeft erop toegezien, in goed overleg met de voorzitter van de Directie, dat ook de leden van de Directie aan dit proces van permanente educatie deelnemen. De leden van de Raad houden zich daarnaast proactief op de hoogte van relevante ontwikkelingen binnen Conservatrix, de financiële sector, de politiek en de maatschappij.

2.1.9

De beoordeling van de effectiviteit van de in principe 2.1.8 bedoelde permanente educatie maakt deel uit van de jaarlijkse evaluatie van de Raad van Commissarissen.

De effectiviteit van het programma van permanente educatie was in 2014 onderdeel van de jaarlijkse evaluatie. De Raad is van mening dat de permanente educatie voldoende effectief was.

2.1.10

Naast de jaarlijkse evaluatie van het eigen functioneren van de Raad van Commissarissen wordt dit functioneren eens in de drie jaar onder onafhankelijke begeleiding geëvalueerd. De betrokkenheid van ieder lid van de Raad van Commissarissen, de cultuur binnen de Raad van Commissarissen en de relatie tussen de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur maken deel uit van deze evaluatie.

Jaarlijks evalueert de Raad zijn eigen functioneren conform het principe. In 2015 staat de driejaarlijkse zelfevaluatie onder onafhankelijke begeleiding gepland. Daarmee zal worden voldaan aan het principe.

2.2 Taak en werkwijze

2.2.1

Bij zijn toezicht besteedt de Raad van Commissarissen bijzondere aandacht aan het risicobeheer van de verzekeraar. Iedere bespreking van het risicobeheer wordt voorbereid door een risico- of vergelijkbare commissie, die daartoe door de Raad van Commissarissen uit zijn midden is benoemd.

De Toetsingscommissie toetst onder andere het risicobeheer en de financiële verslaglegging binnen Conservatrix. Zij doet dit onder andere door het voeren van gesprekken met de Directie en de Sleutelfuncties in de tweede lijn op basis van de Kwartaalrapportage Risicomanagement & Compliance. De Toetsingscommissie is in 2014 vier maal bijeen geweest. Daarnaast heeft de Toetsingscommissie met de certificerend actuaire en de externe accountant gesproken en is er afstemming geweest met de Interne Auditfunctie. Hier zijn notulen van beschikbaar. De Toetsingscommissie maakt bij haar werkzaamheden onder andere gebruik van rapportages zoals de Kwartaalrapportage Risicomanagement en Compliance, de Kwartaalrapportage Interne Audit, het accountantsverslag en het actuariële verslag. In 2014 was de heer Jacobs voorzitter van de Toetsingscommissie.

2.2.2

Voor de risicocommissie gelden, evenals voor de auditcommissie, specifieke competentie- en ervaringseisen. Zo moet een aantal leden van de risicocommissie beschikken over grondige kennis van de financieel-technische aspecten van het risicobeheer of over de nodige ervaring die een gedegen beoordeling van risico's mogelijk maakt en moet een aantal leden van de auditcommissie beschikken over grondige kennis van financiële verslaglegging, interne beheersing en audit of over de nodige ervaring die een gedegen toezicht op deze onderwerpen mogelijk maakt.

Dit principe is nader uitgewerkt in de profielschets van de leden van de Raad. De profielschets schrijft voor welke kennis- en ervaringscompetenties noodzakelijk zijn op thema's als de:

- ✓ Actuariële functie,
- ✓ Compliancefunctie,
- ✓ Interne Auditfunctie en
- ✓ Risicomanagementfunctie.

3. Raad van Bestuur

Conservatrix past de principes van hoofdstuk 3 van de Code toe met uitzondering van 3.1.7, 3.1.8, 3.2.4, zoals onder toelichting. De aan de Directie verbonden onderdelen van de Code, zijn geborgd in zowel de profielschets van de (leden van de) Directie, als het Reglement inzake de Directie Conservatrix N.V. van 17 juli 2014. Dit reglement is in 2014 geëvalueerd en herzien, mede in het kader van een mutatie binnen de Directie.

3.1 Samenstelling en deskundigheid

3.1.1

De Raad van Bestuur is zodanig samengesteld, dat hij zijn taak naar behoren kan vervullen. Complementariteit, collegiaal bestuur en diversiteit zijn een voorwaarde voor een goede taakvervulling door de Raad van Bestuur.

De statutaire Directie van Conservatrix bestond ultimo 2014 uit drie directeuren. Het betreft de heren:

- ✓ J.E. Henny, voorzitter
- ✓ A.C. Hopma
- ✓ R.C. van Kooten

Daarnaast is de heer P.P.A. Bronger titulair directeur.

Tot op heden werd bij het werven van leden van de Directie gekeken naar de meest geschikte kandidaat die paste in het profiel. Hierbij werd geen onderscheid gemaakt naar sexe. Thans bestaat de Directie geheel uit mannen. Bij toekomstige benoemingen zal in het selectiebeleid rekening worden gehouden met de inspanningsverplichting tot een meer evenwichtige verdeling over vrouwen en mannen.

In 2014 is de heer F.B. Henny afgetreden. De heer P.P.A. Bronger is toegetreden als titulair directeur. Elke directeur heeft een eigen takenpakket, toegespitst op ervaring en deskundigheid, beschreven in het Reglement inzake de Directie. Op de leden van de Directie is een profielschets van toepassing waarin dit principe is verwerkt.

In 2015 zijn de heren J.E. Henny en A.C. Hopma afgetreden, de heer R. Collé is toegetreden tot de Directie en vervult per heden de rol van voorzitter van de Directie.

3.1.2

Ieder lid van de Raad van Bestuur beschikt over gedegen kennis van de financiële sector in het algemeen en het verzekeringswezen in het bijzonder. Ieder lid beschikt over gedegen kennis van de maatschappelijke functies van de verzekeraar en van de belangen van alle betrokken partijen. Voorts beschikt ieder lid van de Raad van Bestuur over grondige kennis om de hoofdlijnen van het totale beleid van de verzekeraar te kunnen beoordelen en bepalen en zich een afgewogen en zelfstandig oordeel te kunnen vormen over risico's die daarbij worden gelopen.

De leden van de Directie hebben op grond van hun profielschets voldoende kennis van het verzekeringsbedrijf en haar belanghebbenden. De vereiste kennis maakt deel uit van deze profielschets voor de betreffende personen. De leden van de Directie zijn, waar van toepassing, met goed gevolg door DNB op geschiktheid en betrouwbaarheid getoetst. Voor de werving van leden van de Directie is een profielschets opgesteld die past binnen de profielschets voor de gehele Directie. Conservatrix heeft zich in 2014 extern laten adviseren op dit thema en het tot thema van de permanente educatie gemaakt.

3.1.3

De voorzitter van de Raad van Bestuur ziet toe op de aanwezigheid van een programma van permanente educatie voor de leden van de Raad van Bestuur, dat tot doel heeft de deskundigheid van de leden van de Raad van Bestuur op peil te houden en waar nodig te verbreden. De educatie heeft in ieder geval betrekking op relevante ontwikkelingen binnen de verzekeraar en de financiële sector, op corporate governance in het algemeen en die van de financiële sector in het bijzonder, op de zorgplicht jegens de klant, integriteit, het risicomanagement, financiële verslaggeving en audit.

Zie principe 2.1.8.

3.1.4

Ieder lid van de Raad van Bestuur neemt deel aan het programma als bedoeld in 3.1.3 en voldoet aan de eisen van permanente educatie. Eén en ander is voorwaarde voor het kunnen functioneren als lid van de Raad van Bestuur. De Raad van Commissarissen vergewist zich ervan of de leden van de Raad van Bestuur voldoende deskundig zijn.

Zie hiervoor de toelichting onder 3.1.3. Het toezicht houden op of de leden van de Directie kunnen blijven voldoen aan de deskundigheidseisen is geborgd in het Reglement. Het deelnemen aan de permanente educatie is geborgd in het Reglement inzake de Directie.

3.1.5

De verzekeraar vermeldt jaarlijks in zijn jaarverslag hoe invulling is gegeven aan de principes 3.1.3 en 3.1.4.

Conservatrix vermeldt in haar jaarverslag en op de website gemotiveerd hoe zij invulling geeft aan de Code, waaronder deze specifieke principes.

3.1.6

De Raad van Bestuur draagt, met inachtneming van de door de Raad van Commissarissen goedgekeurde risicobereidheid, zorg voor een evenwichtige afweging tussen commerciële belangen van de verzekeraar en te nemen risico's.

Conservatrix heeft haar risicobereidheid op diverse thema's vastgesteld en vertaald naar (kapitaal-) beleid. Deze risicobereidheid dient in de praktijk als kader voor de bedoelde afweging. Besluitvorming in het overleg van de Directie vindt plaats op basis van een aantal vaststaande criteria die zijn vastgelegd in het besluitvormingsdocument. Zo wordt dit document altijd voorzien van het oordeel van ten minste een van de

Sleutelfuncties in de tweede lijn. Voor het duiden van risico's, is het oordeel van deze Sleutelfuncties een extra countervailing power bij de besluitvorming. Dit betekent dat eventuele bevindingen nadrukkelijk worden meegewogen in de besluitvorming en vastgelegd in de notulen van het Directieoverleg. De Sleutelfuncties in de tweede lijn zijn onafhankelijk. De werking van deze Sleutelfuncties is vastgesteld in de reglementen van deze Sleutelfuncties. Bij het uitoefenen van de Sleutelfuncties wordt aandacht besteed aan het belang van financiële stabiliteit en de impact die risico's mogelijk hebben op het risicoprofiel van Conservatrix.

3.1.7

Binnen de Raad van Bestuur wordt aan een van de leden van de Raad van Bestuur de taak opgedragen besluitvorming binnen de Raad van Bestuur op het punt van risicobeheer voor te bereiden. Het betrokken lid van de Raad van Bestuur is tijdig betrokken bij de voorbereiding van beslissingen die voor de verzekeraar van materiële betekenis voor het risicoprofiel zijn, in het bijzonder waar deze beslissingen een afwijking van de door de Raad van Commissarissen goedgekeurde risicobereidheid tot gevolg kunnen hebben. Bij het uitoefenen van de risicobeheerfunctie wordt tevens aandacht besteed aan het belang van financiële stabiliteit en de impact die systeemrisico's mogelijk hebben op het risicoprofiel van de eigen instelling.

Het principe is opgenomen in het Reglement inzake de Directie. Er vindt afstemming plaats alvorens besluitvorming plaatsvindt. Het onderdeel risicobeheer, inclusief het oordeel van ten minste één van de Sleutelfuncties in de tweede lijn, is onderdeel van het besluitvormingsproces en wordt als zodanig vastgelegd in het besluitvormingsdocument. De leden van de Directie stemmen individueel bij materiele onderwerpen binnen hun takenpakket tijdig af met de betrokken Sleutelfuncties in de tweede lijn.

3.1.8

Het lid van de Raad van Bestuur bij wie de taak is belegd de besluitvorming binnen de Raad van Bestuur op het punt van risicobeheer voor te bereiden kan zijn functie combineren met andere aandachtsgebieden, op voorwaarde dat hij geen individuele commerciële verantwoordelijkheid draagt voor en onafhankelijk functioneert van commerciële taakgebieden.

In het Reglement inzake de Directie zijn de taakgebieden van de leden van de Directie vastgelegd. Daarbij is er nadrukkelijk voor gekozen om de commerciële verantwoordelijkheden en het risicobeheer te scheiden.

3.2 Taak en werkwijze

3.2.1

De Raad van Bestuur van de verzekeraar draagt bij zijn handelen zorg voor een evenwichtige afweging van alle belangen van de bij de verzekeraar betrokken partijen zoals zijn klanten, aandeelhouders en medewerkers. Hierbij wordt rekening gehouden met de continuïteit van de verzekeraar, de maatschappelijke omgeving waarin de verzekeraar functioneert en wet- en regelgeving en codes die op de verzekeraar van toepassing zijn.

Door middel van het besluitvormingsproces zoals onder 3.1.6 en 3.1.7 beschreven vindt belangenafweging en de vastlegging daarvan plaats.

3.2.2

Het centraal stellen van de klant is een noodzakelijke voorwaarde voor de continuïteit van de verzekeraar. Onverminderd principe 3.2.1 draagt de Raad van Bestuur er zorg voor dat de verzekeraar zijn klanten te allen tijde zorgvuldig behandelt. De Raad van Bestuur draagt er zorg voor dat de zorgplicht jegens de klant wordt verankerd in de cultuur van de verzekeraar.

Conservatrix is al sinds 1872 gericht op het bieden van financiële zekerheid aan klanten. Conservatrix als familiebedrijf wordt niet gedreven door korte termijnwinst, maar door een bestendige visie gericht op continuïteit. Het centraal stellen van het klantbelang is een belangrijk thema waaraan continu aandacht wordt gegeven. Zo werd in 2014 een grote campagne gelanceerd onder de noemer "Samen maken we het verschil", waarin het klantbelang letterlijk centraal staat. De campagne was zowel intern als extern gericht. Tevens beschikt Conservatrix over het Keurmerk Klantgericht Verzekeren. In 2014 zijn diverse stappen gemaakt om het belang van de klant nog meer centraal te stellen, waaronder het opstellen van nieuwe, meer begrijpelijke en nog klantvriendelijkere polisvoorwaarden.

3.2.3

De leden van de Raad van Bestuur oefenen hun functie op een zorgvuldige, deskundige en integere manier uit met inachtneming van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving, codes en reglementen. Ieder lid van de Raad van Bestuur tekent een moreel-ethische verklaring.

Ieder lid van de Directie heeft de moreel-ethische verklaring getekend. De Directie draagt er zorg voor dat deze verklaring wordt vertaald in principes die gelden als leidraad voor het handelen van alle medewerkers van Conservatrix. Dit gebeurt bijvoorbeeld door het opstellen van beleid. De leden van de Directie zijn onder andere gebonden aan de interne integriteitsregeling van Conservatrix, de Gedragscode Belangenverstrengeling. Deze is in 2014 geïmplementeerd. Op een aantal onderdelen hiervan is in 2014 een nulmeting uitgevoerd door de Risicomanagementfunctie en de Compliancefunctie. In 2015 wordt de naleving wederom getoetst. In het kader van de permanente educatie is in september 2014 een presentatie over de Compliancefunctie gegeven. De Compliancefunctie draagt onder andere bij aan het naleven van wet- en regelgeving en integer gedrag in de ruimste zin, door de Directie, maar ook de medewerkers.

3.2.4

De Raad van Bestuur draagt er zorg voor dat de in principe 3.2.3 bedoelde verklaring wordt vertaald in principes die gelden als leidraad voor het handelen van alle medewerkers van de verzekeraar. Iedere nieuwe medewerker van de verzekeraar wordt bij indiensttreding uitdrukkelijk gewezen op de inhoud van deze principes door middel van een verwijzing naar deze principes in het arbeidscontract en wordt geacht deze principes na te leven.

In de arbeidscontracten binnen Conservatrix was tot 2015 geen verwijzing opgenomen naar de principes van de moreel-ethische verklaring. In 2015 wordt dit alsnog ingevoerd als onderdeel van het personeelsreglement waar naar wordt verwezen in het arbeidscontract. De principes zijn onderdeel van werkbesprekingen en zijn opgenomen op het intranet.

4. Risicomanagement

De Directie draagt zorg voor systematische controle op de beheersing van de risico's die met de (bedrijfs)activiteiten van Conservatrix samenhangen. Conservatrix voert dit uit, onder andere door het effectief inrichten van de Sleutelfuncties van de tweede en de derde lijn, te weten de:

- ✓ Actuariële functie,
- ✓ Compliancefunctie,
- ✓ Interne Auditfunctie en
- ✓ Risicomanagementfunctie.

De Sleutelfuncties zijn objectief en onafhankelijk en ontwikkelen beleid en ondersteunen bij de inrichting van processen. Zij adviseren en ondersteunen het lijnmanagement en de Directie en monitoren, waar van toepassing, de uitvoering van beleid. Zij rapporteren rechtstreeks aan Directie en Raad. Een beheerste bedrijfsvoering, waar de Sleutelfuncties een belangrijke rol in spelen, is onverbreekbaar verbonden met ondernemen. Kwaliteit van de besturing van de organisatie en kwaliteit en effectiviteit van processen en risicomanagement zijn daarbij onmisbaar. Door inzicht en (additionele) zekerheid te verschaffen over het systeem van interne beheersing dragen de Sleutelfuncties bij aan het functioneren van de bedrijfsvoering en aan het succes van Conservatrix. De Sleutelfuncties Risicomanagement, Interne Audit en Compliance worden onder waar van toepassing nader toegelicht onder hoofdstuk 4, 5 en 7.

4.1

De Raad van Bestuur, en binnen de Raad van Bestuur primair de voorzitter van de Raad van Bestuur, is verantwoordelijk voor het vaststellen, uitvoeren, monitoren en waar nodig bijstellen van het algehele risicobeleid van de verzekeraar. De risicobereidheid wordt op voorstel van de Raad van Bestuur tenminste jaarlijks ter goedkeuring aan de Raad van Commissarissen voorgelegd. Tussentijdse materiële wijzigingen van de risicobereidheid worden eveneens ter goedkeuring aan de Raad van Commissarissen voorgelegd.

Het principe is opgenomen in de reglementen van de Directie en de Raad. In de praktijk wordt het principe ook nageleefd, onder begeleiding van de Risicomanagementfunctie. Conservatrix kent een integraal risicobeleid zoals vastgelegd in het Risicomanagementhandboek. Conservatrix heeft haar risicobeleid op diverse thema's nader uitgewerkt. Voor een aantal thema's wordt gewerkt aan nadere verdieping van het beleid en de risicobereidheid. Tussentijdse materiële wijzigingen en aanvullingen hierin worden aan de Raad voorgelegd. Verder vindt jaarlijks een risico-inventarisatie en -weging plaats. Deze wordt via de Toetsingscommissie aan de Raad voorgelegd. Rapportage vindt plaats door middel van de Kwartaalrapportage Risicomanagement & Compliance.

4.2

De Raad van Commissarissen houdt toezicht op het door de Raad van Bestuur gevoerde risicobeleid. Daartoe bespreekt de Raad van Commissarissen het risicoprofiel van de verzekeraar en beoordeelt hij op strategisch niveau of kapitaalallocatie en liquiditeitsbeslag in algemene zin in overeenstemming zijn met de goedgekeurde risicobereidheid. Bij de uitoefening van deze toezichtrol wordt de Raad van Commissarissen geadviseerd door de risicocommissie die hiertoe uit de Raad van Commissarissen is gevormd.

Hier wordt in de eerste plaats verwezen naar de toelichting op de naleving van principe 2.2.1. De Raad is betrokken bij de vaststelling van het risicobeleid en de risicobereidheid. De Risicomanagementfunctie voert risicoinventarisaties uit. Hier wordt een risicobereidheid aan gekoppeld. Over de status van het risicoprofiel en de solvabiliteit wordt gerapporteerd in de Kwartaalrapportage Risicomanagement en Compliance waar de Raad een afschrift van ontvangt, dat in de Toetsingscommissie wordt besproken. De Raad wordt geïnformeerd over de bevindingen van de Toetsingscommissie. De Raad wordt eveneens betrokken bij de uitvoering van het Own Risk and Solvency Assessment (ORSA) van Conservatrix. De ORSA is een instrument waarmee de Directie risico, kapitaal en rendement gezamenlijk beschouwt in de context van de strategie.

4.3

De Raad van Commissarissen beoordeelt periodiek op strategisch niveau of de bedrijfsactiviteiten in algemene zin passen binnen de risicobereidheid van de verzekeraar. De voor deze beoordeling relevante informatie wordt op zodanige wijze door de Raad van Bestuur aan de Raad van Commissarissen verstrekt dat deze laatste in staat is zich daar een gedegen oordeel over te vormen.

De beoordeling vond vooral plaats bij gelegenheid van de vaststelling van de risicobereidheid in combinatie met het strategisch jaarplan van Conservatrix. De Raad ontvangt alle relevante informatie, zoals de Kwartaalrapportage Risicomanagement & Compliance. De Toetsingscommissie be vraagt ieder kwartaal de Sleutelfuncties op relevante onderwerpen. De Directie van Conservatrix bespreekt ieder kwartaal de actuele ontwikkelingen en de daaraan verbonden risico's met de Raad.

4.4

De Raad van Bestuur draagt er zorg voor dat het risicobeheer zodanig adequaat is ingericht dat hij tijdig op de hoogte is van materiële risico's die de verzekeraar loopt opdat deze risico's beheerst kunnen worden. Beslissingen die van materiële betekenis zijn voor het risicoprofiel, de kapitaalallocatie of het liquiditeitsbeslag, worden genomen door de Raad van Bestuur.

De Directie geeft invulling aan een adequaat risicobeheer door onder andere het instellen van Sleutelfuncties in de tweede lijn. Risico's zijn een vast onderdeel van besluitvorming. De Sleutelfuncties zijn onafhankelijk waarbij de werking is vastgelegd in een reglement per Sleutelfunctie. Bij het uitoefenen van de Sleutelfuncties bestaan voldoende gelegenheden voor het escaleren naar de Raad indien er onvoldoende invulling zou worden gegeven aan dit principe, of indien andere omstandigheden daartoe aanleiding zouden geven. Besluitvorming in het overleg van de Directie, wordt altijd voorzien van het oordeel van ten minste een van de Sleutelfuncties in de tweede lijn. Indien relevant voor het duiden van risico's, is het oordeel van deze Sleutelfuncties een extra countervailing power bij de besluitvorming. In 2015 wordt het Reglement Risicomanagementfunctie geevalueerd en herzien, waarbij tevens nadere invulling wordt gegeven aan principes vanuit Solvency II. Aandachtspunten worden expliciet benoemd in de Kwartaalrapportage Risicomanagement & Compliance. Periodiek vindt er overleg plaats tussen de Risicomanager, de Compliance Officer en de individuele leden van de Directie.

4.5

Iedere verzekeraar heeft een Product Goedkeuringsproces. De Raad van Bestuur draagt zorg voor de inrichting van het Product Goedkeuringsproces en is verantwoordelijk voor het adequaat functioneren daarvan. Producten die het Product Goedkeuringsproces binnen de verzekeraar doorlopen worden niet op de markt gebracht of gedistribueerd zonder een zorgvuldige afweging van de risico's door de risicomanagementfunctie binnen de verzekeraar en zorgvuldige toetsing van andere relevante aspecten, waaronder de zorgplicht jegens de klant. De interne auditfunctie controleert op basis van een jaarlijkse risico-analyse of opzet, bestaan en werking van het proces effectief zijn en informeert de Raad van Bestuur en de desbetreffende (risico)commissie van de Raad van Commissarissen omtrent de uitkomsten hiervan.

Conservatrix beschikt over een Product Acceptatie en Evaluatie Proces (PAEP). In 2014 was het PAEP onderwerp van een interne audit in opdracht van de Directie. In opzet, bestaan en werking voldoet het PAEP binnen Conservatrix aan de eisen die daaraan gesteld worden. Er is echter ruimte voor verbetering op onderdelen. Een voorbeeld is het concreter maken van de rol van de Sleutelfuncties. Deze aanbevelingen zijn verwerkt danwel worden in 2015 verwerkt. De Interne Auditfunctie monitort in 2015 de voortgang van de

aanbevelingen vanuit de interne audit uit 2014. De Interne Auditfunctie neemt de werking van het PAEP mee in de vaststelling van haar jaarplan.

5. Audit

Conservatrix past de principes van hoofdstuk 5 van de Code toe. Dit is opgenomen in het Reglement Interne Auditfunctie. De Interne Auditfunctie verschaft (aanvullende) zekerheid en voert adviesopdrachten uit om meerwaarde te leveren aan en de operationele activiteiten te verbeteren van Conservatrix. De Interne Auditfunctie helpt Conservatrix haar doelstellingen te realiseren door met een systematische, gedisciplineerde aanpak de effectiviteit van risicomangement en beheersings- en besturingsprocessen te evalueren en te verbeteren. De doelstelling van de Interne Auditfunctie is het ondersteunen van de medewerkers, het management en de Directie in het doeltreffend uitvoering geven aan hun verantwoordelijkheden. Zij doet dit door hen te voorzien van analyses, evaluaties, aanbevelingen, advies en informatie over de huidige manieren van werken en hoe dat anders en/of beter kan.

5.1

De Raad van Bestuur draagt zorg voor systematische controle op de beheersing van de risico's die met de (bedrijfs)activiteiten van de verzekeraar samenhangen.

Dit principe is verankerd in de reglementen van de Directie en de Raad, en het Reglement Interne Auditfunctie en wordt in de praktijk nageleefd. De Directie stelt jaarlijks een audit jaarplan vast.

5.2

Binnen de verzekeraar is een interne auditfunctie werkzaam die onafhankelijk is gepositioneerd. Het hoofd interne audit rapporteert aan de voorzitter van de Raad van Bestuur en heeft een rapportagelijijn naar de voorzitter van de auditcommissie.

De werking en onafhankelijkheid alsmede de rapportagestructuur van de Interne Auditfunctie is in overeenstemming met dit principe en vastgesteld in het Reglement Interne Auditfunctie. De uitvoering van de Interne Auditfunctie is uitbesteed aan een externe partij, een gerenommeerde top vier accountantsorganisatie. De externe partij is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Interne Auditfunctie, waarborgt de kwaliteit, en brengt de auditrapportages onder haar verantwoordelijkheid uit. De externe partij maakt bij haar werkzaamheden gebruik van een medewerker die in vaste dienst van een van de verzekeraars is en die hiervoor door de voorzitter van de Directie is aangesteld teneinde de uitvoeringslasten te beperken.

Uiteraard blijft Conservatrix, en in het bijzonder de voorzitter van de Directie, eindverantwoordelijk voor de Interne Auditfunctie. De vereiste rapportagelijnen zijn eveneens verankerd in het Reglement Interne Auditfunctie. Het audit jaarplan 2014 is uitgevoerd. Het audit jaarplan is tussentijds geëvalueerd.

5.3

De interne auditfunctie heeft tot taak te beoordelen of de interne beheersmaatregelen in opzet, bestaan en in werking effectief zijn. Daarbij ziet zij onder meer op de kwaliteit en effectiviteit van het functioneren van de governance, het risicobeheer en de beheersprocessen binnen de verzekeraar. De interne auditfunctie rapporteert over de bevindingen aan de Raad van Bestuur en de auditcommissie.

Dit principe is verankerd in het Reglement Interne Auditfunctie. De Interne Auditfunctie beoordeelt de effectiviteit van onder andere de risicobeheersing binnen Conservatrix op basis van een audit jaarplan dat jaarlijks risicogebaseerd wordt opgesteld en uitgevoerd. Voorbeelden van interne audits die in 2014 plaatsvonden waren:

- ✓ Keurmerk Klantgericht Verzekeren (KKV), audit naar de naleving van alle normen van het KKV.
- ✓ Volmachtportefeuille; audit naar de risicobeheersing van de volmachtportefeuille, conform het stramien van VVGA.
- ✓ Wet ter voorkoming van witwassen en financiering van terrorisme (Wwft) en Sanctiewet (SW), audit aan de hand van het opgestelde beleid en de DNB Leidraad Wwft en SW naar de wijze waarop door Conservatrix aantoonbaar wordt voldaan aan de eisen van de Wwft en SW.
- ✓ Product Acceptatie en Evaluatieproces (PAEP), audit naar de procesgang van de PAEP. Wordt deze procesgang gevolgd en worden de relevante personen en (Sleutel-)functies in voldoende mate betrokken.
- ✓ Informatie en Automatisering, audit naar de kwaliteit van de IT General Controls, de algemene beheersmaatregelen die van belang zijn om de betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking te kunnen waarborgen.

De Interne Auditfunctie rapporteerde over deze bevindingen aan de Directie met een afschrift aan de Raad. De Interne Auditfunctie heeft haar bevindingen besproken met zowel de Directie, de Sleutelfuncties en de Toetsingscommissie.

5.4

Tussen de interne auditfunctie, de externe accountant en de risico- of auditcommissie van de Raad van Commissarissen vindt periodiek informatie-uitwisseling plaats. In het kader van deze informatie-uitwisseling is ook de risicoanalyse en het auditplan van de interne auditfunctie en van de externe accountant onderwerp van overleg.

De Interne Auditfunctie overlegt periodiek met de externe accountant al naar gelang de noodzaak, maar ten minste jaarlijks. De Interne Auditfunctie bespreekt haar bevindingen met zowel de Directie als de Toetsingscommissie. Dit is verankerd in het Reglement Interne Auditfunctie.

5.5

In het kader van de algemene controleopdracht voor de jaarrekening rapporteert de externe accountant in zijn verslag aan de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen zijn bevindingen over de kwaliteit en effectiviteit van het functioneren van de governance, het risicobeheer en de beheersprocessen binnen de verzekeraar.

De externe accountant geeft in de praktijk uitvoering aan dit principe.

5.6

De interne auditfunctie neemt het initiatief om met de Nederlandsche Bank en de externe accountant tenminste jaarlijks in een vroegtijdige fase elkaars risicoanalyse en bevindingen en auditplan te bespreken.

De externe accountant en de Interne Auditfunctie geven in de praktijk uitvoering aan dit principe. In 2014 heeft overleg tussen de Interne Auditfunctie en DNB plaatsgevonden. Daarbij is ook gesproken over het instellen van periodiek overleg tussen de Interne Auditfunctie en DNB. Aansluitend heeft de Interne Auditfunctie DNB uitgenodigd voor een vervolgspraak. Deze vervolgspraak heeft niet plaatsgevonden. In 2015 zal Conservatrix DNB wederom uitnodigen voor overleg. Er heeft ook overleg plaatsgevonden tussen de externe accountant en DNB.

6. Beloningsbeleid

Conservatrix past de principes van hoofdstuk 6 van de Code toe, met uitzondering van de hieronder beschreven situaties. De principes zijn deels opgenomen in het Reglement van de Raad en het beloningsbeleid van Conservatrix. In 2014 heeft Conservatrix noch aan haar Directie, noch aan haar senior management variabele beloningen toegekend, uitgekeerd of laten uitkeren.

6.1 Uitgangspunt

6.1.1

De verzekeraar voert een zorgvuldig, beheerst en duurzaam beloningsbeleid dat in lijn is met zijn strategie en risicobereidheid, doelstellingen en waarden en waarbij rekening wordt gehouden met de lange termijn belangen van de verzekeraar, de relevante internationale context en het maatschappelijk draagvlak. De Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur nemen dit uitgangspunt in acht bij het vervullen van hun taken met betrekking tot het beloningsbeleid.

Conservatrix voert een zorgvuldig, beheerst en duurzaam beloningsbeleid. Daarvoor heeft Conservatrix een Regeling inzake beheerst beloningsbeleid opgesteld. Deze Regeling ziet onder andere op de beloning van de Directie. Hierin worden veel van de principes gerelateerd aan dit thema uitgewerkt. De Regeling inzake beheerst beloningsbeleid dateert uit 2011 en wordt in 2015 geëvalueerd door de Risicomanagementfunctie en de Compliancefunctie, waarbij onder andere de Directie en de Remuneratiecommissie betrokken zullen worden.

6.2 Governance

6.2.1

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitvoeren en evalueren van het vastgestelde beloningsbeleid ten aanzien van de leden van de Raad van Bestuur. Daarnaast geeft de Raad van Commissarissen goedkeuring aan het beloningsbeleid voor het senior management en ziet hij toe op de uitvoering daarvan door de Raad van Bestuur. Tevens keurt de Raad van Commissarissen de beginselen van het beloningsbeleid voor overige medewerkers van de verzekeraar goed. Het beloningsbeleid van de verzekeraar omvat mede het beleid met betrekking tot het toekennen van retentie-, exit- en welkomstpakketten.

De Raad ziet, door middel van zijn Remuneratiecommissie, toe op naleving van het beloningsbeleid conform zijn Reglement. Verder ziet de Raad er op toe dat de Directie voor de medewerkers een beloningsbeleid voert dat in overeenstemming is met haar uitgangspunten en niet aanmoedigt tot het nemen van risico's die voor Conservatrix niet aanvaardbaar zijn. Per 1 januari 2014 zijn de arbeidscontracten van enkele leden van de Directies van de verzekeraars binnen de Conservatrix Groep B.V. vervangen, met uitzondering van die van haar voorzitter. Per die datum werden die leden aangesteld als statutair directeur ter vervanging van hun functie als titulair directeur. Dit in verband met de continuïteit van de onderneming en uit hoofde van goede governance. De Raad heeft hierbij toegezien op het prudent toepassen van de Code, ondersteund door een externe juridisch specialist. Het beloningsbeleid voorziet niet specifiek in retentie-, exit- en welkomstpakketten. In 2014 is er geen sprake geweest van het verstrekken van retentie-, exit- en welkomstpakketten. Dit is beleid en komt tot uitdrukking in de arbeidscontracten van de statutaire leden van de Directie. Wel zijn er bepalingen opgenomen in de arbeidsovereenkomst inzake de bescherming van de rechtspositie van de statutair directeur. Bij de evaluatie van het beloningsbeleid in 2015 wordt dit geformaliseerd. In 2014 is door andere prioriteiten de Remuneratiecommissie niet bijeen geweest ten behoeve van dit specifieke thema. Conservatrix acht dit voor 2014 acceptabel, daar Conservatrix aan haar Directie geen variabele beloningen heeft toegekend, uitgekeerd of laten uitkeren. In 2014 heeft alleen een beperkt aantal medewerkers binnen het accountmanagement van Conservatrix een bescheiden variabele beloning ontvangen. De uitgangspunten hierbij zijn vastgelegd in het beloningsbeleid.

6.2.2.

De Raad van Commissarissen bespreekt jaarlijks de hoogste variabele inkomens. De Raad van Commissarissen ziet erop toe dat de Raad van Bestuur ervoor zorg draagt dat de variabele beloningen binnen de verzekeraar passen binnen het vastgestelde beloningsbeleid van de verzekeraar en in het bijzonder of deze voldoen aan de in deze paragraaf genoemde principes. Tevens bespreekt de Raad van Commissarissen materiële retentie-, exit en welkomstpakketten en ziet erop toe dat deze passen binnen het vastgestelde beloningsbeleid van de verzekeraar en niet excessief zijn.

Zie principe 6.2.1.

6.3 Bestuurdersbeloning

6.3.1

Het totale inkomen van een lid van de Raad van Bestuur staat in een redelijke verhouding tot het vastgestelde beloningsbeleid binnen de verzekeraar waarbij het totale inkomen ten tijde van de vaststelling iets beneden de mediaan van vergelijkbare functies binnen en buiten de financiële sector ligt, waarbij de relevante internationale context wordt meegewogen.

Conservatrix voert een zorgvuldig, beheerst en duurzaam beloningsbeleid. De leden van de Directie ontvangen een gepaste beloning. Hier wordt geen internationale context in meegewogen. Conservatrix opereert immers uitsluitend in Nederland. Het is naar mening van Conservatrix noch passend, noch relevant om daar buitenlandse normen bij te betrekken.

6.3.2

De vergoeding bij ontslag van een lid van de Raad van Bestuur bedraagt maximaal eenmaal het jaarsalaris (het "vaste" deel van de bezoldiging). Indien het maximum van eenmaal het jaarsalaris voor een lid van de Raad van Bestuur die in zijn eerste benoemingstermijn wordt ontslagen kennelijk onredelijk is, komt dit lid van de Raad van Bestuur in dat geval in aanmerking voor een ontslagvergoeding van maximaal tweemaal het jaarsalaris.

Het beloningsbeleid voorziet niet specifiek in deze situatie. De arbeidsovereenkomsten van de statutaire leden van de Directie zijn conform de Code per 1 januari 2014 opgesteld. Hierin is een bepaling opgenomen die regelt dat de ontslagvergoeding maximaal tweemaal het jaarsalaris (inclusief vakantiegeld en dertiende maand) bedraagt. Deze bepaling is inmiddels achterhaald door de introductie van de Wet beloningsbeleid financiële ondernemingen (Wbfo) die de Wft wijzigt. Op grond hiervan, keert Conservatrix aan zowel de

statutaire als titulaire leden van de Directie geen vertrekvergoeding uit die meer dan 100% bedraagt van de vaste beloning op jaarbasis. Conservatrix hanteert geen bepaalde benoemingstermijn voor zowel de statutaire als titulaire leden van de Directie. Bij de evaluatie van het beloningsbeleid in 2015 wordt dit geadresseerd. Conservatrix acht dit voor 2014 acceptabel, daar Conservatrix aan haar Directie geen ontslagvergoedingen, ongeacht de omvang, heeft toegekend, uitgekeerd of laten uitkeren.

6.3.3

Bij de toekenning van de variabele beloning aan een lid van de Raad van Bestuur wordt rekening gehouden met de lange termijn component. De toekenning is mede afhankelijk van winstgevendheid en/of continuïteit. De variabele beloning wordt voor een materieel deel voorwaardelijk toegekend en op zijn vroegst drie jaar later uitgekeerd.

Het beloningsbeleid voorziet niet specifiek in deze situatie. Bij de evaluatie van het beloningsbeleid in 2015 wordt dit geadresseerd. Conservatrix acht dit voor 2014 acceptabel, daar Conservatrix aan haar Directie geen variabele beloningen heeft toegekend, uitgekeerd of laten uitkeren. Dit is standaard beleid.

6.3.4

Aandelen die zonder financiële tegenprestaties aan een lid van de Raad van Bestuur worden toegekend, worden aangehouden voor telkens een periode van ten minste vijf jaar of tot ten minste het einde van het dienstverband indien deze periode korter is. Indien opties worden toegekend worden deze in ieder geval de eerste drie jaar na toekenning niet uitgeoefend.

Het beloningsbeleid voorziet niet specifiek in deze situatie. Bij de evaluatie van het beloningsbeleid in 2015 wordt dit geadresseerd. Conservatrix acht dit voor 2014 acceptabel, daar Conservatrix aan haar Directie geen aandelen of opties heeft toegekend, uitgekeerd of laten uitkeren. Dit is standaard beleid. Aandelen van Conservatrix zijn niet beursgenoteerd en worden niet verhandeld.

6.4 Variabele beloning

6.4.1

Het toekennen van een variabele beloning is mede gerelateerd aan de lange termijn doelstellingen van de verzekeraar.

Het beloningsbeleid voorziet niet specifiek in deze situatie. Conservatrix acht dit voor 2014 acceptabel, daar Conservatrix aan een beperkt aantal medewerkers binnen het accountmanagement variabele beloningen heeft uitgekeerd. Bij de evaluatie van het beloningsbeleid in 2015 wordt dit geadresseerd, maar bestaat er geen recht op variabele beloning meer voor enige categorie medewerkers, waaronder de Directie.

6.4.2

Iedere verzekeraar stelt een bij de verzekeraar passend maximum vast voor de verhouding tussen de variabele beloning en het vaste salaris. Voor een lid van de Raad van Bestuur bedraagt de variabele beloning per jaar maximaal 100% van het vaste inkomen.

Het beloningsbeleid voorziet niet specifiek in deze situatie. Conservatrix acht dit voor 2014 acceptabel, daar Conservatrix aan haar Directie geen variabele beloningen heeft toegekend, uitgekeerd of laten uitkeren. Dit is standaard beleid. Conservatrix heeft slechts aan een beperkt aantal medewerkers binnen het accountmanagement bescheiden variabele beloningen uitgekeerd. Bij de evaluatie van het beloningsbeleid in 2015 wordt dit geadresseerd, maar bestaat er geen recht op variabele beloning meer voor enige categorie medewerkers, waaronder de Directie.

6.4.3

Een variabele beloning wordt gebaseerd op de prestaties van het individu, zijn bedrijfsonderdeel en die van de verzekeraar als geheel op basis van vooraf vastgestelde en beoordeelbare prestatiecriteria. Naast financiële prestatiecriteria vormen ook niet-financiële prestatiecriteria een belangrijk onderdeel van de individuele beoordeling. In het beloningsbeleid van de verzekeraar worden de prestatiecriteria zoveel mogelijk geobjectiveerd.

Zie principe 6.4.2.

6.4.4

Bij het beoordelen van prestaties op basis van de vastgestelde prestatiecriteria worden financiële prestaties gecorrigeerd voor (geschatte) risico's en kosten van kapitaal.

Zie principe 6.4.2.

6.4.5

In buitengewone omstandigheden, bijvoorbeeld indien toepassing van de vastgestelde prestatiecriteria tot een verkrijging van ongewenste variabele beloning van een lid van de Raad van Bestuur zou leiden, heeft de Raad van Commissarissen de discretionaire bevoegdheid de variabele beloning aan te passen wanneer deze naar zijn oordeel leidt tot onbillijke of onbedoelde uitkomsten.

Het Reglement voorziet niet specifiek in deze situatie. Bij de evaluatie van het Reglement en het beloningsbeleid (deze vindt plaats in 2015) wordt dit geadresseerd. Zie principe 6.4.2. Conservatrix acht dit voor 2014 acceptabel, daar Conservatrix aan haar Directie geen variabele beloningen heeft toegekend, uitgekeerd of laten uitkeren. Dit is standaard beleid.

6.4.6

De Raad van Commissarissen heeft de bevoegdheid de variabele beloning die is toegekend aan het lid van de Raad van Bestuur op basis van onjuiste (financiële) gegevens terug te vorderen van het desbetreffende lid van de Raad van Bestuur.

Het Reglement voorziet niet specifiek in deze situatie. Bij de evaluatie van het Reglement en het beloningsbeleid (deze vindt plaats in 2015) wordt dit geadresseerd. Zie principe 6.4.2. Conservatrix acht dit voor 2014 acceptabel, daar Conservatrix aan haar Directie geen variabele beloningen heeft toegekend, uitgekeerd of laten uitkeren. Dit is standaard beleid.

7. Naleving wet- en regelgeving

Conservatrix past de principes van hoofdstuk 7 van de Code toe, met uitzondering van de hieronder beschreven evaluatie.

De verzekeraar beschikt over een proces dat borgt dat nieuwe wet- en regelgeving tijdig wordt gesignaleerd en geïmplementeerd. Dit proces evalueert de verzekeraar jaarlijks. Betrokken bij dit proces zijn in ieder geval de volgende functies: het bestuur, de interne toezichthouder, risicomanagement, compliance, internal audit en de actuariële functie.

Conservatrix beschikt over een proces dat borgt dat nieuwe wet- en regelgeving tijdig wordt gesignaleerd en geïmplementeerd. In 2014 is een nieuw Reglement Compliancefunctie opgesteld dat hier nader invulling aan geeft. In 2014 is een proces in gang gezet, dat naleving documenteert in termen van opzet, bestaan en werking. Dit proces wordt in 2015 voor het eerst geëvalueerd. De Compliancefunctie heeft als doelstelling Conservatrix en haar Directie te ondersteunen in het realiseren van hun doelstellingen. Zij doet dit door op een effectieve wijze in samenwerking met de eerste lijn, en op basis van de Compliancerisicomanagementcyclus, te borgen dat Conservatrix deze binnen de kaders van wet- en regelgeving en integriteitsnormen realiseert. De Compliancefunctie is de functie die in de meest algemene zin bevordert dat door de Directie wordt toegezien op de implementatie en naleving van wet- en regelgeving. Daarnaast bevordert zij handhaving van de integriteit van Conservatrix, de medewerkers en haar Directie. Zij bevordert het bewust keuzes maken in de beheersing danwel beperking van Compliancerisico's en integriteitsrisico's en de eventueel daaruit voortvloeiende schade. Hiermee draagt zij bij aan het beschermen van de reputatie van Conservatrix en biedt zij bescherming tegen de gevolgen van niet-naleving van wet- en regelgeving.

Code Duurzaam Beleggen

Conservatrix staat sinds 1872 voor zekerheid. Conservatrix gaat uiterst verantwoord om met het geld van haar klanten. De verantwoorde en behoedzame aanpak vindt zijn weg ook terug in de manier waarop wordt belegd.

Conservatrix onderschrijft daarnaast de Code Duurzaam Beleggen die is opgesteld door het Verbond van Verzekeraars. De Code Duurzaam Beleggen bevat principes (The Principles for Responsible Investment) waarin onder meer voorschrijft dat milieu-, sociale en governance-aspecten moeten worden betrokken in het beleggingsbeleid en besluitvormingsproces. Ook schrijft deze code de UN Global Compact voor. Dit zijn tien principes op het gebied van mensenrechten, arbeidsrechten, milieu en anticorruptie. Daarnaast is een apart artikel in de code opgenomen, waarin staat dat beleggingen in controversiële wapens worden uitgesloten.

Het beleggingsbeleid is de plaats waarin de Code Duurzaam Beleggen wordt verankerd. De uitgangspunten van deze code worden toegepast bij nieuwe investeringsbeslissingen. Investeringsbeslissingen worden genomen in lijn met de investeringsstrategie. Op de code is het “pas toe of leg uit” principe van toepassing. Conservatrix heeft er voor gekozen om de code onverkort toe te passen.

Baarn, 12 januari 2016

De Directie,

Drs. R. Collé RC
R.C. van Kooten

Jaarrekening 2014
Conservatrix Levensverzekeringen N.V.

Grondslagen voor financiële verslaggeving

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen, zoals die zijn opgenomen in Titel 9 Boek 2 B.W. en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Dit impliceert dat voor dit jaarverslag Richtlijn 605 is toegepast.

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgingsprijs- of de vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Vergelijkende cijfers

In enkele gevallen zijn de cijfers over het voorgaande boekjaar aangepast met als doel de cijfers over het boekjaar te kunnen vergelijken.

Activiteiten

De activiteiten van Nederlandsche Algemeene Maatschappij van Levensverzekering "Conservatrix" N.V., statutair gevestigd te Baarn, bestaan uit het sluiten van overeenkomsten van levensverzekering, pensioenen en hypotheek op de Nederlandse markt.

Niet-geconsolideerde deelnemingen

Nederlandsche Algemeene Maatschappij van Levensverzekering "Conservatrix" N.V., te Baarn heeft een deelneming welke niet in de consolidatie is opgenomen. Het betreft de deelneming in Conservatrix Invest B.V., statutair gevestigd te Baarn, waarin Conservatrix een aandeel van 44,83 % in het geplaatste kapitaal bezit.

Continuïteit

De jaarrekening toont dat het zelfstandig voortbestaan van de onderneming onzeker is. Per 31 december 2014 is de solvabiliteitsmarge onder het thans geldende regime (Solvency I) immers negatief.

In augustus 2014 is door de Directie een herstelplan opgesteld. Dit plan heeft niet geleid tot de conclusie dat duurzaam herstel mogelijk is. Daarom is de door DNB bepaalde solvabiliteitseis gesteld op 130% en wordt gewerkt aan de beheerste afbouw van de verzekeringsactiviteiten van de vennootschap. Bij het uitbrengen van deze jaarrekening zijn er door DNB geen nadere eisen opgelegd.

Op grond van de huidige inschattingen en gegeven de huidige rentestand verwacht de directie dat de solvabiliteitsmarge onder het per 1 januari 2016 van toepassing zijnde regime (Solvency II) eveneens lager zal zijn dan 100%. De directie heeft mede gelet op het kapitaalbeleid geconcludeerd dat er geen maatregelen meer kunnen worden genomen om op eigen kracht en op de korte termijn voldoende solvabel te worden. Daarom wordt uitvoering gegeven aan beheerste afbouw van de verzekeringsactiviteiten van de vennootschap en worden gesprekken over de toekomst van de onderneming thans gevoerd, waaronder overname van de aandelen in de vennootschap of de overdracht van (delen van) de verzekeringsportefeuille van de vennootschap. Zolang deze transactie nog niet tot stand gekomen is, zal de vennootschap uitgaan van het plan voor beheerste afbouw.

De vennootschap beschikt over voldoende liquide middelen en courante beleggingen om in de voorzienbare periode te voldoen aan haar verplichtingen. Er is dus tijd om onderzoek te doen naar en uitvoering te geven aan de gewenste wijze van beheerste afbouw van de vennootschap.

Op grond hiervan en gegeven het plan voor beheerste afbouw is de jaarrekening opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Mochten de aannames zoals genoemd in de voorgaande alinea en in het plan voor beheerste afbouw toch onjuist zijn dan kan dat materiële effecten hebben op het getoonde eigen vermogen van de vennootschap ultimo 2014.

Samengevat:

In het kader van de continuïteit van de onderneming spelen samengevat de volgende zaken een rol. De vennootschap heeft een plan voor beheerste afbouw van de verzekeringsactiviteiten van de vennootschap

opgesteld, hetgeen van toepassing is tot het moment van verkoop van de aandelen of overdracht van de verzekeringsportefeuille. Uit de jaarrekening 2014 en uit het plan voor beheerste afbouw blijkt dat de vennootschap beschikt over voldoende liquide middelen en courante beleggingen om in de komende jaren te voldoen aan haar verplichtingen. Op grond hiervan is de jaarrekening opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat directie en management mede schattingen maken, die van invloed zijn op de gerapporteerde posten in de balans en de resultatenrekening. Deze schattingen zijn naar beste weten gemaakt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen uiteindelijk afwijken van die schattingen.

De belangrijkste schattingen, zoals hier bedoeld, zijn gehanteerd bij de waardering van de verplichtingen inzake verzekeringscontracten zoals opgenomen in de TRT.

Daarbij zijn wijzigingen doorgevoerd in de schattingen die ten grondslag liggen aan de hoogte van:

- ✓ de voorziening voor doorlopende kosten,
- ✓ de voorziening voor garanties en winstdeling,

Daarnaast zijn wijzigingen doorgevoerd in de schattingen die ten grondslag liggen aan de waardering van de portefeuille hypothecaire leningen.

Het totaalbedrag aan schattingswijzigingen verwerkt in het verslagjaar bedraagt ca. 21.000.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Beleggingen

Onroerende goederen

De waardering geschiedt tegen de actuele waarde. Deze waarde van woningen en winkels is bepaald op resp. 15 en 12 maal de huur op jaarbasis, onder de aanvullende veronderstelling dat de actuele waarde niet lager is dan 50% (ondergrens) en in geval van leegstand niet hoger dan 80% (bovengrens) van de meest recent vastgestelde W.O.Z.- waarde.

Op onroerende goederen wordt niet afgeschreven ten laste van het resultaat.

Beleggingen in deelnemingen

Beleggingen in deelnemingen worden gewaardeerd tegen netto vermogenswaarde.

Aandelen en andere niet vastrentende waardepapieren

Aandelen en andere niet vastrentende waardepapieren worden gewaardeerd tegen de beurskoers op balansdatum.

Obligaties en andere vastrentende waardepapieren

Obligaties worden gewaardeerd tegen de beurskoers op balansdatum.

Afgeleide financiële instrumenten

Betreft beleggingen in swaptions en zgn. LDI fondsen. Deze beleggingen zijn in de balans verwerkt voor het bedrag dat hiervoor is betaald (inclusief transactiekosten). Nadat deze beleggingen voor het eerst in de balans zijn opgenomen, vindt waardering tegen reële waarde (zijnde de marktwaarde) plaats.

Vorderingen uit hypothecaire leningen

De vorderingen uit verstrekte hypothecaire leningen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs welke gelijk is aan de nominale waarde, eventueel onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Vorderingen uit andere leningen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de verkrijgingsprijs en vervolgens wordt bij de waardering rekening gehouden met opgebouwde intrest vanaf de datum van aankoop, eventueel onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid.

Beleggingen voor risico van polishouders

De beleggingen voor risico van polishouders hebben betrekking op aandelen aangehouden voor risico van polishouders. Deze beleggingen in aandelen worden gewaardeerd tegen de beurskoers op balansdatum.

Actieve latentie

De actieve latentie betreft de latente fiscale vordering die ontstaat als gevolg van alle daarvoor in aanmerking komende verschillen tussen commerciële en fiscale waarderingen van activa en passiva.

De actieve latentie is gevormd in verband met een fiscaal lagere waardering van de voorziening voor verzekeringsverplichtingen. De actieve latentie is opgenomen, indien en voorzover het waarschijnlijk is dat belastingvordering gerealiseerd wordt.

De actieve latentie heeft betrekking op langdurige verschillen tussen commerciële en fiscale waardering. Daarmee is rekening gehouden bij de bepaling van de hoogte van de latente vordering. In dat geval is de hoogte van de latente vordering berekend als de contante waarde van het verschil tussen de fiscale en de commerciële waarde van het actief/passief (voor 2014 is in die situatie gerekend met een effectieve belastingdruk van 18%).

Langlopende en kortlopende vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs welke gelijk is aan de nominale waarde, eventueel onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Overige activa

De in de overige activa opgenomen bedrijfsmiddelen zijn gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde verminderd met lineair berekende afschrijvingen gebaseerd op de verwachte economische levensduur. De afschrijving geschiedt in 5 jaar.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking.

Activering acquisitiekosten

De (vaste en variabele) acquisitiekosten, die direct zijn toe te rekenen aan de productie van nieuwe verzekeringscontracten, worden met ingang van het boekjaar 2001 geactiveerd, mits de kosten kunnen worden gedekt uit toekomstige marges uit deze overeenkomsten. Hierin zijn begrepen kosten in verband met tot 1 januari 2013 verschuldigde afsluitprovisie aan tussenpersonen alsmede maatschappijkosten. Tot deze laatste categorie behoren de kosten voor aanvraag, acceptatie en (administratieve) verwerking van nieuwe

polissen, marketingkosten en andere kosten die direct of indirect te maken hebben met het sluiten van een verzekeringsovereenkomst.

De geactiveerde acquisitiekosten met betrekking tot nieuwe verzekeringscontracten zonder beleggingseigenschappen worden gedurende een periode van 10 jaar lineair afgeschreven ten laste van het resultaat.

De tot 1 januari 2013 geactiveerde acquisitiekosten met betrekking tot nieuwe verzekeringsovereenkomsten met beleggingskenmerken worden in 5 jaar lineair afgeschreven ten laste van het resultaat.

De vanaf 1 januari 2013 geactiveerde acquisitiekosten met betrekking tot nieuwe verzekeringsovereenkomsten met beleggingskenmerken worden in 10 jaar lineair afgeschreven ten laste van het resultaat.

Aan het einde van elke verslaggevingsperiode worden de geactiveerde acquisitiekosten beoordeeld en zo nodig afgeboekt indien de geactiveerde bedragen niet langer als realiseerbaar kunnen worden beschouwd, zoals dat het geval is bij onnatuurlijk verval van voorheen gesloten verzekeringsovereenkomsten.

Herwaarderingsreserve effecten

Ongerealiseerde koerswinsten, bepaald per individueel fonds, worden onder aftrek van een daarvoor gevormde voorziening latente belastingen toegevoegd aan de herwaarderingsreserve effecten.

Ongerealiseerde koersverliezen, die niet meer onttrokken kunnen worden aan de in voorgaande jaren gevormde herwaarderingsreserve, worden ten laste van het resultaat geboekt.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd tegen concrete of specifieke risico's en verplichtingen die op de balansdatum bestaan en waarvan de omvang onzeker is doch redelijkerwijs in te schatten.

Verzekeringsverplichtingen

De voorziening verzekeringsverplichtingen is in eerste instantie berekend volgens de netto methode. De hierbij gehanteerde intrestvoet is 3 tot 4%. Ten tijde van introductie van een product wordt een berekening gemaakt van het tarief, welke gebaseerd is op grondslagen (waaronder begrepen de gehanteerde sterftetafel) die recent zijn vastgesteld.

Tevens zijn opgenomen een voorziening voor toekomstige administratiekosten en een voorziening voor premievrijstelling bij invaliditeit.

Met ingang van 31 december 2004 zijn de verzekerde pensioenen ter zake van de (ex-)personeelsleden herverzekerd bij Heco Re S.A. te Luxemburg.

De aldus berekende voorziening wordt, indien van toepassing, verhoogd naar aanleiding van de uitkomsten van de toereikendheidstoets.

Toereikendheidstoets

Krachtens de Wet op het financieel toezicht (Wft) is een toets op de toereikendheid van de voorziening verzekeringsverplichtingen uitgevoerd. Hierbij zijn de door De Nederlandsche Bank voorgeschreven richtlijnen in acht genomen. Het principe is dat de balanswaarde van de voorziening verzekeringsverplichtingen ten minste gelijk is aan de toetsvoorziening. De toetsvoorziening bestaat uit een voorziening vastgesteld op basis van de Regeling solvabiliteitsmarge en technische voorzieningen verzekeraars alsmede de Good Practice Toereikendheidstoets.

De toetsvoorziening is de som van:

- ✓ de contante waarde van de toekomstige jaarlijkse uitkeringen vermeerderd met de toekomstige kosten voor de verzekeringen minus de bruto premies op basis van best estimate veronderstellingen (contant maken geschiedt met de door DNB voorgeschreven en gepubliceerde rentetermijnstructuur),
- ✓ een adequate risicomarge en
- ✓ de waarde van eventuele opties en garanties.

De toetsvoorziening wordt vervolgens gecorrigeerd voor eventuele accounting mismatches met tegenoverstaande activa. Dat wil zeggen dat rekening wordt gehouden met een eventueel verschil tussen de boekwaarde en de marktwaarde van beleggingen die zijn gealloceerd aan de verplichtingen.

Indien de marktwaarde van de beleggingen hoger is dan de boekwaarde leidt dit tot een verlaging van de toetsvoorziening en omgekeerd. De uitkomsten van de toereikendheidstoets worden jaarlijks geëvalueerd door de directie.

Ultimo 2014 bedroeg de in de balansvoorziening begrepen aanvulling op de volgens de netto methode berekende voorziening verzekeringsverplichtingen 142.352..

Herverzekeringen

Met ingang van 31 december 2004 zijn de opgebouwde pensioenen bestemd voor het eigen personeel herverzekerd. Het herverzekerde deel wordt afgetrokken van de verzekeringsverplichtingen op dezelfde grondslagen waarop de verzekeringsverplichtingen worden berekend.

Voorzieningen voor verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen

De voorzieningen voor verzekeringen in beleggingseenheden worden gewaardeerd op de waarde van het aantal aan desbetreffende verzekeringnemers toegewezen eenheden tegen de koers per eenheid per balansdatum.

Voorzieningen voor latente belastingen

Voorzieningen voor latente belastingen betreffen de fiscale claim die rust op alle daarvoor in aanmerking komende verschillen tussen commerciële en fiscale waarderungen van activa en passiva, alsmede op het bedrag waarvoor fiscaal toelaatbare reserves zijn gevormd.

De voorzieningen zijn gevormd in verband met een fiscaal lagere waardering van de aandelen, de obligaties, de afgeleide financiële instrumenten en het onroerend goed. Bij de waardering van het onroerend goed is daarnaast rekening gehouden met de fiscaal toegestane faciliteit met betrekking tot het vormen van een herinvesteringsreserve.

Voor de aandelen, obligaties en afgeleide financiële instrumenten wordt de voorziening berekend over het verschil tussen de fiscale en commerciële waarde van het actief vermenigvuldigd met het actuele belastingtarief van 25%.

Voor zover de voorzieningen betrekking hebben op langdurige verschillen tussen commerciële en fiscale waarderungen van activa en passiva is daarmee rekening gehouden bij de bepaling van de hoogte van de voorziening. Deze situatie is van toepassing op de waarde van het onroerend goed.

In dat geval is de voorziening berekend over het verschil tussen de fiscale en de commerciële waarde van het actief tegen de contante waarde van het actuele belastingtarief (voor 2014 is in die situatie gerekend met een effectieve belastingdruk van 15%).

Schulden op lange termijn

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Schulden op korte termijn

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Verdiende premies eigen rekening

Verdiende premies eigen rekening bestaan uit periodieke bruto premies en koopsommen onder aftrek van uitgaande herverzekeringspremies.

Opbrengsten uit beleggingen

Hieronder zijn opgenomen enerzijds de over het boekjaar gerealiseerde opbrengsten uit deelnemingen, zijnde het resultaat deelneming en anderzijds de gerealiseerde opbrengsten uit hoofde van de exploitatie van terreinen en gebouwen en overige beleggingen, zoals hypothecaire leningen, aandelen en obligaties.

Gerealiseerde koersresultaten bij verkoop van onroerend goed of effecten zijn inbegrepen in de opbrengsten uit beleggingen.

Niet gerealiseerd resultaat op beleggingen

Ongerealiseerde koersresultaten, bepaald per individueel fonds, die niet meer onttrokken kunnen worden aan de in voorgaande jaren gevormde herwaarderingsreserve, worden ten laste van het resultaat geboekt. Ongerealiseerde koerswinsten, bepaald per individueel fonds, die betrekking hebben op in voorgaande jaren ten laste van het resultaat gebrachte koersverliezen, worden teruggenomen ten gunste van het resultaat.

Hierin zijn mede begrepen de ongerealiseerde koersresultaten in het verslagjaar toe te rekenen aan de afgeleide financiële instrumenten.

Uitkeringen eigen rekening

De uitkeringen eigen rekening bestaan uit het totaal aan verplichtingen uit hoofde van uitkeringen van levensverzekeringen, waarop de van herverzekeraars te ontvangen bedragen in mindering worden gebracht.

Wijziging technische voorzieningen voor levensverzekering

De wijziging technische voorzieningen eigen rekening is gelijk aan het verschil tussen begin- en eindstand van de technische voorziening (na aftrek van herverzekering). Deze post bevat dus alle effecten van financiële transacties, van bijstellingen van economisch-actuariële grondslagen en van afwijkingen tussen de werkelijkheid en de eerder gehanteerde veronderstellingen.

Bedrijfskosten

De bedrijfskosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Niet technische rekening

De toerekening van het resultaat aan de niet-technische rekening vindt plaats om het gedeelte van de opbrengsten uit beleggingen, dat toe te rekenen is aan de verschaffer van het eigen vermogen, tot uitdrukking te brengen in relatie tot de opbrengsten uit beleggingen toe te rekenen aan polishouders.

Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

De vennootschapsbelasting is berekend over het resultaat volgens de winst- en verliesrekening tegen het geldend tarief, rekening houdend met fiscale faciliteiten.

Grondslagen van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

In de opstelling wordt de samenstelling van de kasstroom weergegeven uitgaande van het resultaat na belastingen vermeerderd met de afschrijvingslasten.

ALM

In 2014 heeft de Directie opdracht gegeven aan een gespecialiseerd actuariel bureau om een vervolgstudie uit te voeren naar de mate waarin de beleggingsportefeuille is afgestemd op de toekomstige verzekeringsverplichtingen (een zogenaamde ALM-studie). De studie is een follow up van de studie uit 2011. De belangrijkste aanleiding tot de nieuwe studie is gelegen in de herijking van het beleggingsbeleid, in het licht van gedaalde solvabiliteit en persistent lage rentes.

De risicobereidheid van de studie is door de directie bepaald als risico avers hetgeen resulteert in een 'Matching' portfolio. Dit sluit aan bij de reeds genomen acties tot het zo ver mogelijk dichtzetten van het renterisico van Conservatrix. Extra aandacht is geschonken aan een run off scenario waarbij de bestaande portefeuille verzekeringsverplichtingen worden afgewikkeld zonder nieuwe productie. Bij dit scenario is de prognosehorizon verlengd naar 50 jaar.

Bij aanvang van de ALM-studie was de solvabiliteit daarmee niet toereikend. Mede om die reden zijn acties genomen door de directie. Deze betreffen zowel kapitaalversterkende maatregelen als risico reducerende maatregelen in de beleggings sfeer. De ALM studie was gebaseerd op de balanspositie ultimo 2013. In deze positie domineren het renterisico, het kredietrisico en het aandelenrisico de portfolio. Inmiddels hebben managementacties deze risico's fors afgebouwd.

In geval van implementatie van de "Matching" portefeuille en realisatie van de beoogde kostenreductie zullen solvabiliteitsratio's zowel bij een volledig als bij een gedeeltelijk afbouwscenario zeer fors verbeteren. De beoogde kapitaalversterkende maatregelen kunnen er voor zorgen dat ook op de korte termijn voldaan wordt aan de solvabiliteitsvereisten.

Ten aanzien van hypotheek wordt geadviseerd een allocatie naar hypotheek aan te blijven houden in de orde van grootte 40% tot 55% van het belegd vermogen:

1. om voldoende rendement op de beleggingsportefeuille te behouden,
2. vanwege de matching met kapitaalopbouwproducten met garantie en saldobijbeschrijvingen (gekoppeld aan de hypotheekportefeuille) en
3. een te grote allocatie leidt tot een mogelijk te sterke verhoging van de tracking error beleggingen versus verplichtingen.

De bestaande allocatie naar hypotheek past dan ook in de doelstelling van Conservatrix.

Conservatrix zal deze studie gebruiken ten behoeve van of ter ondersteuning van:

1. strategische (beleggings)beslissingen,
2. vaststelling van beheersmaatregelen,
3. vaststelling van een nieuw beleggingsbeleid in 2015 en
4. vaststelling van een nieuw beleggingsjaarplan.

Risicomanagement

Algemeen

Conservatrix heeft zich ten doel gesteld om langdurig, integer en kapitaalkrchtig te fungeren als risicodrager ter zake van levensverzekeringen. In dat verband prevaleren de hiernavolgende beleidsregels:

- ✓ Permanente bewaking en integere en beheerste bedrijfsvoering ter zake van de:
 - technische voorzieningen;
 - beleggingen;
 - solvabiliteit;
 - liquiditeit;
 - operationele processen;
 - integriteit;
 - naleving van wet- en regelgeving;
 - tegenpartijen;
 - strategie en
 - netto risico's (die resteren bij inachtneming van de effecten van de aanwezige beheersmaatregelen).
- ✓ Constant, proactief, betrouwbaar, degelijk en transparant product- en dienstbetoon.
- ✓ Bij alle activiteiten oog hebben voor de belangen van de polishouders, alsook voor de belangen van de medewerkers, de aandeelhouders en de financiële branche als geheel.

Risicomanagement binnen Conservatrix kent derhalve de volgende doelstellingen:

1. actief beheersen van risico's en sturen op kapitaal(beslag) en rendement;
2. aanhouden van vereiste en adequate kapitaalbuffers voor alle risico's en
3. borgen en integreren van risicomanagement in de organisatie.

Stysteem van interne beheersing

Beheerste bedrijfsvoering en het nemen van risico's zijn onverbrekelijk verbonden met ondernemen. Het maken van aantoonbaar bewuste keuzes draagt bij aan het realiseren van de doelstellingen van Conservatrix. Kwaliteit van de besturing van de organisatie en kwaliteit en effectiviteit van processen en risicobeheer zijn daarbij onmisbaar. Effectief risicomanagement en effectieve beheersings- en besturingsprocessen dragen bij aan het functioneren van de bedrijfsvoering en aan het succes van Conservatrix.

De directie van Conservatrix is eindverantwoordelijk voor beheerste bedrijfsvoering en de werking van het systeem van interne beheersing. De organisatorische indeling en besluitvormingsprocedures binnen Conservatrix ondersteunen de doelstellingen van het risicomanagement. Conservatrix hanteert in het systeem van interne beheersing het 'three lines of defense'-model inclusief de vier sleutelfuncties conform Solvency II. Dit betreft de:

- ✓ actuariële functie
- ✓ compliancefunctie
- ✓ risicomanagementfunctie
- ✓ interne auditfunctie

De eerste lijn is primair verantwoordelijk voor de mate waarin de organisatie bloot staat aan risico's. Zij is daarmee verantwoordelijk voor de beheersing van de operationele inrichting en uitvoering van de eigen processen, producten en diensten en de bijbehorende management controls en AO/IC. De eerste lijn wordt gevormd door het lijnmanagement en de daaronder ressorterende afdelingen. De eerste lijn en controlling zijn verplicht om de sleutelfuncties in kennis te stellen van alle relevante feiten die nodig zijn voor de uitvoering van hun taken.

De tweede lijn stelt, in samenspraak met de eerste lijn, het beleid op het gebied van interne beheersing op ten behoeve van vaststelling door de directie. Daarnaast ondersteunt de tweede lijn de eerste lijn bij de inrichting

en uitvoering en geeft zij inzicht en bevordert het bewustzijn. De tweede lijn geeft, gevraagd en ongevraagd, zelfstandig een oordeel en advies over risico's en de kwaliteit van het risicomanagement binnen Conservatrix met als doel zekerheid te geven over het systeem van interne beheersing. De actuarële functie, de compliancefunctie en de risicomanagementfunctie vormen de tweede lijn.

De derde lijn is verantwoordelijk voor een onafhankelijke beoordeling van opzet, bestaan en werking van het risicomanagementsysteem, het interne controlesysteem, de bedrijfsprocessen en de governance teneinde te bepalen in hoeverre de organisatie haar bedrijfsvoering beheerst, conform haar beleid en doelstellingen. Deze lijn wordt gevormd door de interne auditfunctie.

De werking van de sleutelfuncties, inclusief de risicomanagementtaken en verantwoordelijkheden, is vastgesteld in een reglement per functie. De sleutelfuncties werken nauw samen om invulling te geven aan een integrale benadering van risico's die met de activiteiten van Conservatrix samenhangen. Zij wisselen waar van toepassing in een vroegtijdig stadium informatie uit. Daarnaast wordt jaarlijks een algemene controleopdracht aan een externe accountant verstrekt.

Voor een systematische controle op de beheersing van risico's worden risico's onderkend, gemeten, bewaakt, beheerd en gerapporteerd. Om dit risicomanagementproces te borgen kenmerkt de organisatie van Conservatrix zich tevens door korte rapportagelijnen bij een intensieve interne controle door de directie. Het toetsen van opzet, bestaan en werking van uitgevoerde interne controlemaatregelen op afdelingsniveau maakt daar onderdeel van uit.

De Raad van Commissarissen houdt toezicht op de mate van inzicht en het nemen van verantwoordelijkheid bij de mate van invulling van interne beheersingsmaatregelen door de directie. De Raad van Commissarissen heeft daarvoor onder meer een toetsingscommissie ingesteld. De directie en Raad van Commissarissen, inclusief toetsingscommissie, worden bij de bepaling van het te voeren beleid en de controle daarvan bijgestaan door de sleutelfuncties:

Risicocategorisatie

Conservatrix heeft vijf risicocategorieën benoemd welke leidend zijn in de interne beheersingsstructuur. Dit zijn:

1. verzekeringstechnische risico's
2. marktrisico's
3. tegenpartijrisico's
4. operationele risico's
5. strategische risico's

Elke risicocategorie kent subrisico's. Het risicomanagementsysteem binnen Conservatrix is zodanig ingericht dat er continu aandacht is voor actuele relevante risico's. Dit gebeurt onder andere via een integrale risico-inventarisatie en risicowaardering ter bepaling van het risicoprofiel van de onderneming. De risicocategorieën en een aantal belangrijke subrisico's worden hiernavolgend kort toegelicht. Een aantal relevante risico's is tevens opgenomen in het verslag van de directie binnen deze jaarrekening.

Verzekeringstechnische risico's

Dit betreft het risico dat uitkeringen niet gefinancierd kunnen worden vanuit premie- en/of beleggingsinkomsten als gevolg van onjuiste of onvolledige (technische) aannames en grondslagen bij de ontwikkeling en premiestelling van het product. Dit risico, waaronder het sterfterisico en het vervalrisico, is inherent aan het ondernemen van verzekeringsactiviteiten, wordt beoordeeld binnen de bestaande portefeuille en wordt bij nieuw ontwikkelde of aangepaste producten vooraf getoetst aan de eisen vanuit het Product Acceptatie en Evaluatie Proces (PAEP).

Marktrisico's

Het marktrisico betreft het risico als gevolg van het blootstaan aan wijzigingen in marktprijzen van verhandelbare financiële instrumenten binnen een (handels-)portefeuille. Conservatrix staat bloot aan marktrisico's, vooral het renterisico, vanuit de beleggingsportefeuille. Daarbij zijn de methodieken ter bepaling van de waarde van de toetsvoorziening en de waarde van de hypotheekportefeuille gewijzigd. Vooral hierdoor is Conservatrix gevoeliger geworden voor rentebewegingen. De solvabiliteitsratio van Conservatrix is in de loop van 2014 vervolgens verslechterd door de verlaging van de voorgeschreven rentetermijnstructuur. Gedurende 2014 zijn beheersmaatregelen genomen waardoor eind 2014 het renterisico is afgenomen. De ontwikkeling van de rente (rentetermijnstructuur en de rente op hypotheek) en de beheersing van de daaraan verbonden risico's blijft ook in 2015 een punt van aandacht in verband met de gevolgen voor de ontwikkeling van de solvabiliteitspositie.

Tegenpartijrisico's

Het tegenpartijrisico bestaat uit het risico dat een tegenpartij contractuele of andere overeengekomen verplichtingen niet nakomt. Binnen Conservatrix is er tegenpartijrisico aanwezig vanuit met name de hypotheekgevers en één van de herverzekeraars Heco Re S.A.. De omvang van het tegenpartijrisico wordt periodiek gemonitord en waar nodig zijn beheersmaatregelen genomen, zoals een depotovereenkomst met de betreffende herverzekeraar en het hanteren van een hypotheekacceptatiebeleid dat zich met name richt op hypotheekverstrekkingen met een Nationale Hypotheek Garantie (NHG). Voor verdere inperking van het tegenpartijrisico op de betreffende herverzekeraar verdient de informatie-uitwisseling tussen de herverzekeraar en Conservatrix aandacht in 2015.

Operationele risico's

Het operationeel risico bestaat uit het risico samenhangend met ondoelmatige of onvoldoende doeltreffende procesinrichting dan wel procesuitvoering en het compliance- en integriteitsrisico. Het risico heeft continu de aandacht van directie en management in de dagelijkse bedrijfsvoering en wordt onder andere beheerst door middel van bijvoorbeeld het naleven van procedures voor mutaties van levensverzekeringen alsmede relevante wet- en regelgeving. Steeds meer procedures en controles zijn vastgelegd en ingebed. Aantoonbare beheerste bedrijfsvoering is echter een blijvend punt van aandacht voor een relatief kleine verzekeraar als Conservatrix. Wet- en regelgeving op dat vlak is omvangrijk en ontwikkelt zich snel. De aantoonbaarheid van opzet, bestaan en werking van beleid, regelingen en procedures vergt veel inspanning en capaciteit.

Strategische risico's

Het strategische risico is het risico van onjuiste besluitvorming, verkeerde implementatie en/of het onvoldoende reageren op van buiten komende veranderingen op het gebied van concurrentieverhoudingen, belanghebbenden, reputatie en ondernemingsklimaat. Binnen Conservatrix is er strategisch risico aanwezig vanuit de lage solvabiliteitsratio. Verbetering van die ratio vereist maatregelen in 2015 om de continuïteit van Conservatrix niet in gevaar te laten komen. Ook de veranderende wet- en regelgeving en de toegenomen toezichtsactiviteiten hebben significante invloed op de wijze waarop Conservatrix haar bedrijf uitoefent.

Solvency II

Conservatrix bereidt zich voor op de introductie van de Solvency II richtlijn in nationale wetgeving per 1 januari 2016. Diverse onderdelen zijn reeds gerealiseerd. Voor de resterende onderdelen loopt er een afzonderlijk implementatietraject om te borgen dat alle noodzakelijke wijzigingen in de bedrijfsvoering worden ingeregeld. De directie van Conservatrix is hier nauw bij betrokken. De zogenaamde Solvency Capital Requirement (SCR) geeft onder Solvency II het vereiste kapitaal weer. Conservatrix hanteert de standaard SCR formule voor de berekening van het vereiste kapitaal.

Balans per 31 december 2014 (in euro x 1.000)

ACTIVA	31-12-2014	31-12-2013
Beleggingen voor eigen risico		
<i>Terreinen en gebouwen:</i>		
- in eigen (deel)gebruik	3.450	2.224
- overige terreinen en gebouwen	<u>14.477</u>	<u>12.751</u>
	17.927	14.975
<i>Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen:</i>		
- beleggingen in deelnemingen	20.229	21.907
<i>Overige financiële beleggingen:</i>		
- aandelen en andere niet-vastrentende waardepapieren	17.298	38.696
- obligaties en andere vastrentende waardepapieren	148.160	84.205
- afgeleide financiële instrumenten	47.787	33
- vorderingen uit hypothecaire leningen	276.263	220.136
- vorderingen uit andere leningen	<u>9.626</u>	<u>9.201</u>
	499.134	352.271
Beleggingen in depot bij verzekeraar		
- <i>Overige financiële beleggingen:</i>		
- beleggingen voor herverzekeraar	15.281	0
Beleggingen voor risico van polishouders		
<i>Overige financiële beleggingen:</i>		
- aandelen en andere niet-vastrentende waardepapieren	15.386	15.462
Actieve latente belastingen		
	14.695	1.643
Vorderingen op korte termijn		
Tussenpersonen	27	15
Aandeelhouder	3.061	1.284
Groepsmaatschappijen	171	807
Overige vorderingen	<u>3.125</u>	<u>12.801</u>
	6.384	14.907
Overige activa		
<i>Vaste activa:</i>		
- materiele vaste activa	436	445
Liquide middelen		
Kasgelden en bankrekeningen	18.297	8.731
Overlopende activa		
Overlopende acquisitiekosten	<u>9.400</u>	<u>12.046</u>
TOTAAL ACTIVA	<u>617.169</u>	<u>442.387</u>

Balans per 31 december 2014 (in euro x 1.000)

PASSIVA	31-12-2014	31-12-2013
EIGEN VERMOGEN		
Geplaatst kapitaal	13.848	13.848
Agiokapitaal	28.500	14.000
Herwaarderingsreserve	29.372	13.993
Wettelijke reserve ingehouden winst deelnemingen	7.227	2.214
Overige reserves	- 26.189	- 16.447
Onverdeeld resultaat	- 71.017	- 4.729
	- 18.259	22.879
Voorzieningen verzekeringsverplichtingen		
Verzekeringstechnische voorziening	635.202	416.638
Af: Aandeel herverzekeraar	<u>44.050</u>	<u>25.269</u>
	591.152	391.369
Verzekeringstechnische voorziening van polishouders	<u>15.386</u>	<u>15.462</u>
	606.538	406.831
Andere voorzieningen		
Reorganisatievoorziening	2.500	0
Latente belastingen	<u>0</u>	<u>0</u>
	2.500	0
Langlopende schulden		
Depot van herverzekeraar	15.281	0
Overige schulden	<u>58</u>	<u>119</u>
Overige schulden	15.339	119
Schulden op korte termijn		
Schulden aan tussenpersonen	273	241
Schulden aan (her)verzekeraars	0	0
Belastingen en premies sociale verzekeringen	448	391
Groepsmaatschappijen	0	0
Vooruit ontvangen van verzekeringnemers	4.905	6.693
Overige schulden	<u>5.425</u>	<u>5.233</u>
	<u>11.051</u>	<u>12.558</u>
TOTAAL PASSIVA	<u>617.169</u>	<u>442.387</u>

Winst- en verliesrekening 2014 (in euro x 1.000)

	2014		2013
Technische rekening levensverzekering			
verdiende premies eigen rekening			
Bruto premies	115.638	91.082	
Af: herverzekeringspremies	<u>- 1.902</u>	<u>- 2.046</u>	
Netto premies	113.736		89.036
Opbrengsten uit beleggingen			
Opbrengsten uit deelnemingen	4.769	908	
Opbrengsten uit beleggingen:			
- terreinen en gebouwen	489	581	
- overige beleggingen	<u>15.620</u>	<u>13.995</u>	
	20.878	15.484	
Gerealiseerd resultaat op beleggingen	<u>6.749</u>	<u>3.090</u>	
	27.627		18.574
Niet gerealiseerd resultaat op beleggingen	12.410		2.860
Uitkeringen eigen rekening			
Bruto	26.130	21.083	
Af: aandeel herverzekeraars	<u>588</u>	<u>504</u>	
	25.542		20.580
Wijziging overige technische voorziening voor eigen rekening			
Bruto	218.488	79.520	
Aandeel herverzekeraars	<u>- 18.781</u>	<u>2.044</u>	
	199.707		81.564
Wijziging overige voorzieningen	2.500		0
Winstdeling en kortingen	190		72
Bedrijfskosten			
Acquisitiekosten	562	1.355	
Wijziging overlopende acquisitiekosten	<u>2.646</u>	<u>1.908</u>	
	3.208	3.263	
Beheers- en personeelskosten, afschrijving bedrijfsmiddelen	<u>10.724</u>	<u>10.314</u>	
	<u>13.932</u>		<u>13.577</u>
<i>Naar volgende pagina</i>	- 88.098		- 5.323

Winst- en verliesrekening 2014 (in euro x 1.000)

	2014	2013
<i>Van vorige pagina</i>	- 88.098	- 5.323
Beleggingslasten	<u>636</u>	<u>429</u>
Resultaat technische rekening levensverzekering	- 88.734	- 5.752
Toegerekende opbrengst uit beleggingen overgeboekt van technische rekening	<u>441</u>	<u>583</u>
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	- 88.293	- 5.169
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	<u>- 17.276</u>	<u>- 440</u>
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen	- 71.017	- 4.729
Buitengewoon resultaat na belastingen	<u>0</u>	<u>0</u>
Resultaat na belasting	<u>- 71.017</u>	<u>- 4.729</u>
 Overzicht van het totaalresultaat		
Netto resultaat na belastingen toekomend aan Conservatrix Levensverzekeringen N.V.	- 71.017	- 4.729
Toename van herwaarderingsreserve onroerend goed	2.773	- 522
Ongerealiseerd koersresultaat ten gunste van herwaarderingsreserve effecten	15.454	1.325
Herwaardering effecten deelneming	<u>- 2.848</u>	<u>4.559</u>
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen	<u>15.379</u>	<u>5.362</u>
Totaal resultaat	<u>- 55.638</u>	<u>633</u>

Kasstroomoverzicht 2014 (in euro x 1.000)

	2014		2013
Netto winst	- 71.017		- 4.729
Afschrijving materiële vaste activa	228		134
Vermeerdering verzekeringstechnische voorziening	199.707		81.564
Vermeerdering overige voorziening	2.500		0
Afname vorderingen op tussenpersonen	-		12
Afname vorderingen op aandeelhouder	1.823		116
Afname overige vorderingen op korte termijn	9.676		0
Afname vorderingen op groepsmaatschappijen	636		0
Afname overlopende acquisitiekosten	2.646		1.908
Toename voorziening dubieus	101		265
Toename depots verzekerden	-		25
Toename schulden aan tussenpersonen	20		0
Toename overige schulden op korte termijn (excl. groepsmaatschappijen)	<u>-</u>		<u>2.786</u>
		146.320	82.081
Af:			
Vrijval herwaarderingsreserve bij verkoop	4.037		364
Resultaat deelneming Conservatrix Invest	4.769		908
Ongerealiseerd koersresultaat polishouders	877		2.495
Ongerealiseerd koersresultaat eigen rekening	11.533		365
Toename actieve latentie	14.938		1.458
Toename vordering op groepsmaatschappijen	-		2.415
Toename overige vorderingen op korte termijn	-		6.865
Afname depots van verzekerden	61		0
Afname schulden op korte termijn (excl. groepsmaatschappijen)	<u>1.539</u>		<u>0</u>
		<u>37.754</u>	<u>14.870</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		108.566	67.211
Desinvesteringen, verkopen en aflossing van:			
- onroerend goed	334		568
- hypothecaire leningen	16.790		4.457
- andere leningen	93		101
- aandelen	24.411		9.564
- obligaties	54.422		100.925
- afgeleide financiële instrumenten	<u>57</u>		<u>0</u>
		96.107	115.615
Af: Investerings- en verwerving en aankopen van:			
- onroerende goederen	30		267
- deelnemingen	0		0
- hypothecaire leningen	73.030		121.380
- andere leningen	506		2.800
- aandelen	827		371
- afgeleide financiële instrumenten	41.602		1.092
- obligaties en andere vastrentende waardepapieren	93.393		61.565
- materiële vaste activa	<u>219</u>		<u>226</u>
		<u>209.607</u>	<u>187.701</u>
Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten		- 113.500	- 72.086

Kasstroomoverzicht 2014 (in euro x 1.000)

	2014	2013
Bij: Storting agiokapitaal	<u>14.500</u>	<u>0</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	14.500	0
Mutatie saldo liquide middelen	<u>9.566</u>	<u>- 4.875</u>

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Toelichting op balans per 31 december 2014 (in euro x 1.000)

	2014	2013
Beleggingen		
Terreinen en gebouwen		
In eigen (deel)gebruik		
Balans per 1 januari	2.224	2.224
Bij: toevoeging wegens herwaardering	<u>1.226</u>	<u>0</u>
Balans per 31 december	<u>3.450</u>	<u>2.224</u>
De verkrijgingsprijs van de terreinen en gebouwen in eigen (deel)gebruik bedraagt 2.224.		
Overige terreinen en gebouwen		
Balans per 1 januari	12.751	13.401
Bij: investeringen	<u>30</u>	<u>267</u>
	12.781	13.668
Af: verkopen	<u>334</u>	<u>568</u>
	12.447	13.100
Af: toename wegens herwaardering	<u>2.030</u>	<u>- 349</u>
Balans per 31 december	<u>14.477</u>	<u>12.751</u>
De verkrijgingsprijs van de overige terreinen en gebouwen bedraagt 10.697.		
Deelnemingen		
Balans per 1 januari	21.907	16.441
Bij: aankoop aandelen Conservatrix Invest	<u>0</u>	<u>0</u>
	21.907	16.441
Bij: ingehouden winst deelneming Conservatrix Invest	<u>5.013</u>	<u>908</u>
	26.920	17.349
Bij: herwaardering effecten deelneming Conservatrix Invest	<u>- 3.091</u>	<u>4.558</u>
	23.829	21.907
Af: aandeel in vordering van deelneming op aandeelhouder	<u>3.600</u>	<u>0</u>
Balans per 31 december	<u>20.229</u>	<u>21.907</u>

Toelichting op balans per 31 december 2014 (in euro x 1.000)

	2014	2013
Overige financiële beleggingen:		
Aandelen en andere niet-vastrentende waardepapieren		
Balans per 1 januari	33.861	41.740
Bij: aankopen	<u>827</u>	<u>371</u>
	34.688	42.111
Bij: ongerealiseerd koersresultaat	<u>1.233</u>	<u>1.314</u>
	35.921	43.425
Af: verkopen	<u>19.808</u>	<u>9.564</u>
	16.113	33.861
Bij: overheveling van aandelen voor risico polishouders	<u>1.185</u>	<u>4.835</u>
Balans per 31 december	<u>17.298</u>	<u>38.696</u>

De verkrijgingsprijs van de aandelen en andere niet-vastrentende waardepapieren in eigendom per balansdatum bedraagt 13.534.

Obligaties en andere vastrentende waardepapieren

<i>Obligaties</i>		
Balans per 1 januari	84.205	121.868
Bij: aankopen	<u>93.393</u>	<u>61.565</u>
	177.598	183.253
Af: verkopen en uitlotingen	<u>54.422</u>	<u>100.925</u>
	123.176	82.328
Bij: ongerealiseerd koersresultaat	<u>24.984</u>	<u>1.877</u>
Balans per 31 december	<u>148.160</u>	<u>84.205</u>

De verkrijgingsprijs van de obligaties in eigendom per balansdatum bedraagt 121.606.

Afgeleide financiële instrumenten

Balans per 1 januari	33	0
Bij: aankopen	<u>41.602</u>	<u>1.092</u>
	41.635	1.092
Af: verkopen	<u>57</u>	<u>0</u>
	41.578	1.092
Af: ongerealiseerd koersresultaat	<u>6.209</u>	<u>1.059</u>
Balans per 31 december	<u>47.787</u>	<u>33</u>

De afgeleide financiële instrumenten betreffen aangekochte renteswaptions (met een looptijd tot september 2019) en beleggingen in LDI fondsen. De verkrijgingsprijs van de swaptions en beleggingen in LDI fondsen per balansdatum bedraagt 41.602.

Toelichting op balans per 31 december 2014 (in euro x 1.000)

	2014	2013
Vorderingen uit hypothecaire leningen		
Balans per 1 januari	220.577	103.564
Bij: nieuw verstrekt	<u>73.030</u>	<u>121.380</u>
	293.607	225.034
Af: aflossingen	<u>16.790</u>	<u>4.457</u>
	276.817	220.577
Af: voorziening dubieuze hypotheke	<u>554</u>	<u>441</u>
Balans per 31 december	<u>276.263</u>	<u>220.136</u>

De hypothecaire leningen zijn verstrekt aan particulieren op de Nederlandse markt, kennen een overwegende langlopende renteherzieningstermijn van 10,15 en 20 jaar en worden hoofdzakelijk met NHG garantie afgesloten. De hypothecaire leningen worden aangehouden ter mitigering van het renterisico begrepen in de toekomstige kasstromen uit langlopende verzekeringsverplichtingen.

Vorderingen uit andere leningen

Balans per 1 januari	9.251	6.552
Bij: nieuw verstrekt	<u>506</u>	<u>2.800</u>
	9.757	9.352
Af: aflossingen	<u>93</u>	<u>101</u>
	9.664	9.251
Af: voorziening dubieus	<u>38</u>	<u>50</u>
Balans per 31 december	<u>9.626</u>	<u>9.201</u>

De vorderingen uit andere leningen bestaan in hoofdzaak uit onderhands verstrekte leningen aan een financiële instelling en een woningcorporatie.

Aandelen voor risico polishouders

Balans per 1 januari	20.297	17.802
Bij: aankopen	<u>0</u>	<u>0</u>
	20.297	17.802
Af: verkopen	<u>4.603</u>	<u>0</u>
	15.694	17.802
Bij: ongerealiseerd koersresultaat	<u>877</u>	<u>2.495</u>
	16.571	20.297
Af: overheveling naar aandelen voor eigen risico	<u>1.185</u>	<u>4.835</u>
Balans per 31 december	<u>15.386</u>	<u>15.462</u>

Toelichting op balans per 31 december 2014 (in euro x 1.000)

	2014	2013
Actieve latentie belastingen		
Balans per 1 januari	1.643	435
Bij: toevoeging in verband met		
- aanvulling verzekeringstechnische voorziening	20.298	1.458
- verkoop onroerend goed	0	144
- herwaardering onroerend goed	<u>0</u>	<u>48</u>
	<u>20.298</u>	<u>1.650</u>
	21.941	2.085
Af: afname in verband met:		
- herwaardering onroerend goed	547	0
- ongerealiseerde koerswinst effecten	<u>6.699</u>	<u>442</u>
	7.246	442
Balans per 31 december	<u>14.695</u>	<u>1.643</u>
Samenstelling:		
Vordering uit hoofde van actieve latenties	26.198	5.900
Af: Voorziening uit hoofde van passieve latenties	<u>11.503</u>	<u>4.257</u>
Balans per 31 december	<u>14.695</u>	<u>1.643</u>
Vorderingen op korte termijn		
Tussenpersonen		
Rekening-courant	381	393
Af: voorziening voor oninbaarheid	<u>354</u>	<u>378</u>
	<u>27</u>	<u>15</u>
Aandeelhouder		
Betreft een vordering in rekening courant met een kortlopend karakter. In deze vordering is begrepen het aandeel van de vennootschap in de vordering op de aandeelhouder van haar deelneming in Conservatrix Invest ten bedrage van 3.600. Over de vordering wordt geen rente berekend.		
Overige vorderingen		
Lopende intrest:		
- hypothecaire leningen	65	84
- obligaties	<u>742</u>	<u>992</u>
	807	1.076
Hypotheekincasso	48	- 57
Af: voorziening voor oninbaar	<u>0</u>	<u>0</u>
	48	- 57
Debiteuren	0	0
Herverzekeraar	1.717	10.914
Vooruitbetaalde kosten	0	229
Overige	<u>553</u>	<u>639</u>
	<u>3.125</u>	<u>12.801</u>

Toelichting op de balans per 31 december 2014 (in euro x 1.000)

De vordering op de herverzekeraar bestaat uit vorderingen op Heco Re resp. Swiss Re. Deze vordering is ontstaan als gevolg van transacties samenhangend met de herverzekeringsovereenkomsten gesloten door de maatschappijen behorende tot de Conservatrix Groep.

Krachtens die overeenkomsten wordt premie afgedragen en uitkeringen ontvangen alsmede rente verrekend over de onderlinge rekening courantpositie middels overdracht van liquiditeiten en/of effecten.

Materiële vaste activa	Aanschafwaarde 31.12.2013	Aankopen 2014	Verkopen of afgeschreven	Aanschafwaarde 31.12.2014
Overige bedrijfsmiddelen				
Informatie verwerkende apparatuur	4.058	57	57	4.058
Kantoorinventaris	520	0	0	520
Bedrijfswagens	<u>0</u>	<u>162</u>	<u>0</u>	<u>162</u>
	<u>4.578</u>	<u>219</u>	<u>56</u>	<u>4.740</u>

	Boekwaarde 31.12.2013	Aankopen 2014	Afschrijving 2014	Boekwaarde 31.12.2014
Overige bedrijfsmiddelen				
Informatie verwerkende apparatuur	367	57	176	248
Kantoorinventaris	78	0	27	51
Bedrijfswagens	<u>0</u>	<u>162</u>	<u>25</u>	<u>137</u>
	<u>445</u>	<u>219</u>	<u>228</u>	<u>436</u>

De afschrijvingspercentages zijn:

- informatie verwerkende apparatuur 20%;
- kantoorinventaris 20%.

Liquide middelen

Banken	<u>18.297</u>	<u>8.731</u>
--------	---------------	--------------

Overlopende activa**Overlopende acquisitiekosten**

Balans per 1 januari	12.046	13.954
Toevoeging activering	<u>1.665</u>	<u>3.383</u>
	13.711	17.337
Afschrijving	<u>4.311</u>	<u>5.291</u>
Balans per 31 december	<u>9.400</u>	<u>12.046</u>

De benodigde aanvulling van de technische voorziening op grond van de berekende toetsvoorziening, als onderdeel van de uitvoering van de toereikendheidstoets, is zodanig vastgesteld dat het bedrag aan geactiveerde eerste kosten volledig uit de gevormde voorziening verzekeringsverplichtingen per 31 december 2014 kan worden voldaan.

Toelichting op balans per 31 december 2014 (in euro x 1.000)

	2014	2013
Geplaatst kapitaal		
Gewoon kapitaal	<u>13.848</u>	<u>13.848</u>
<p>Het gestort en opgevraagd aandelenkapitaal bestaat uit 5.539 gewone aandelen met een nominale waarde van 13.848.000 euro (nominale waarde per aandeel bedraagt 2.500).</p>		
Reserves		
Agioreserve		
Balans per 1 januari	14.000	14.000
Bij: kapitaalstorting	<u>14.500</u>	<u>0</u>
Balans per 31 december	<u>28.500</u>	<u>14.000</u>
Herwaarderingsreserve		
Balans per 1 januari	13.993	8.631
Bij: Herwaardering onroerend goed	2.773	- 156
Herwaardering deelneming	- 2.848	4.559
Herwaardering effecten	<u>19.491</u>	<u>1.325</u>
	19.416	5.728
Af: Vrijval bij verkoop van:		
- Onroerend goed	0	366
- Effecten	<u>4.037</u>	<u>0</u>
	4.037	366
Balans per 31 december	<u>29.372</u>	<u>13.993</u>
Wettelijke reserve ingehouden winst deelnemingen		
Balans per 1 januari	2.214	1.306
Bij: herwaardering deelneming	<u>5.013</u>	<u>908</u>
	<u>7.227</u>	<u>2.214</u>
<p>De wettelijke reserve is gevormd voor het aandeel van Conservatrix N.V. in de ingehouden winst van haar deelneming Conservatrix Invest B.V.</p>		
Overige reserve		
Balans per 1 januari	- 16.447	- 7.951
Af: Dotatie aan wettelijke reserve	- 5.013	- 908
Resultaat vorig boekjaar	<u>- 4.729</u>	<u>- 7.588</u>
Balans per 31 december	<u>- 26.189</u>	<u>- 16.447</u>

Toelichting op balans per 31 december 2014 (in euro x 1.000)

	2014	2013
Onverdeeld resultaat		
Balans per 1 januari	- 4.729	- 7.588
Bij: resultaat boekjaar	<u>- 71.017</u>	<u>- 4.729</u>
	- 75.746	- 12.317
Af: naar algemene reserve	<u>- 4.729</u>	<u>- 7.588</u>
Balans per 31 december	<u>- 71.017</u>	<u>- 4.729</u>
 Solvabiliteit		
Vereiste solvabiliteit	24.592	16.628
Door directie gewenste solvabiliteit	49.184	33.256
Aanwezige solvabiliteit	- 18.259	22.879
Solvabiliteitsmarge	- 42.851	6.251

De door de directie gewenste solvabiliteit is bepaald op 2 * de vereiste solvabiliteit. De hoogte van deze gewenste solvabiliteit is gebaseerd op de aard en omvang van de verzekeringstechnische risico's en het beleggingsrisico.

Toelichting op balans per 31 december 2014 (in euro x 1.000)

	2014	2013
Technische voorziening verzekeringsverplichtingen		
Balans per 1 januari	432.100	352.578
Toevoeging	<u>218.488</u>	<u>79.522</u>
	650.588	432.100
Af: herverzekering pensioenen personeelsleden	<u>44.050</u>	<u>25.269</u>
Balans per 31 december	<u>606.538</u>	<u>406.831</u>
Splitsing:		
- verzekeringstechnische voorziening	591.152	391.369
- verzekeringstechnische voorziening polishouder	<u>15.386</u>	<u>15.462</u>
	<u>606.538</u>	<u>406.831</u>
Het verloop van de technische voorziening is als volgt:		
Stand per 1 januari	369.473	298.216
Premies eigen rekening	113.736	89.036
Vrijval kosten uit premies eigen rekening	- 6.485	- 7.563
Benodigde intresttoevoeging eigen rekening	16.376	13.071
Uitkeringen en afkopen eigen rekening	- 25.543	- 20.580
Kosten verrekend met de vvp eigen rekening	- 1.834	- 1.610
Vrijgevallen voor kosten uit de voorziening	- 265	- 252
Overdrachten van/aan andere onderdelen van de vvp	<u>819</u>	<u>0</u>
	96.804	72.102
Bij: wijzigingen als gevolg van verandering in:		
- rente(termijnstructuur)	0	- 12
- sterfte	0	0
- overige	<u>192</u>	<u>533</u>
- totaal wijzigingen	- 192	521
Af: Resultaat op kanssystemen:		
- resultaat op sterfte	1.189	1.208
- resultaat op invaliditeit	163	152
- resultaat op ontwikkeling portefeuille	<u>547</u>	<u>6</u>
- totaal resultaat op kanssystemen	<u>1.899</u>	<u>1.366</u>
Stand 31 december	464.186	369.473
Aanvulling voorziening:	142.352	37.358
Balans per 31 december	606.538	406.831

Toelichting op balans per 31 december 2014 (in euro x 1.000)

De aanvulling van de technische voorziening naar aanleiding van de uitgevoerde toereikendheidstoets bedraagt 142.352 ultimo 2014. Van deze aanvulling is een bedrag van 104.994 toe te rekenen aan het verslagjaar.

Voor een groot aantal verzekeringscontracten is sprake van een vaste gegarandeerde rente. Tevens is voor de verzekeringscontracten onder de naam Het 'Natuurlijk' Garantieplan sprake van een toename van het aan polishouders uit te keren saldo, welke afhankelijk is van de gemiddelde rendement resp. de rente voor hypothecaire leningen in portefeuille van Conservatrix.

De marktwaarde van opties en garanties van de aan beleggingen gekoppelde producten, op basis van de interpretaties van de grondslagen voorgeschreven door DNB in de Good Practice Toereikendheidstoets bedraagt 107.000 per ultimo 2014.

De marktwaarde van de hypotheke berekend door het management op basis van de interpretaties van de grondslagen voorgeschreven door DNB in de Good Practice Toereikendheidstoets is 47.689 hoger dan de boekwaarde per ultimo 2014.

De technische voorziening heeft een overwegend langlopend karakter.

Toelichting op balans per 31 december 2014 (in euro x 1.000)

	2014	2013
Overige voorzieningen		
Balans per 1 januari	0	0
Bij: Reorganisatievoorziening	<u>2.500</u>	<u>0</u>
Balans per 31 december	<u>2.500</u>	<u>0</u>
Schulden op lange termijn		
Depots van verzekerden	<u>58</u>	<u>119</u>
Balans per 31 december	<u>58</u>	<u>119</u>
Schulden op korte termijn		
Tussenpersonen		
Rekening-courant	<u>273</u>	<u>241</u>
Overige schulden		
Crediteuren	4.621	3.675
Transitoria	<u>803</u>	<u>1.558</u>
Balans per 31 december	<u>5.424</u>	<u>5.233</u>

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Fiscale eenheid

Inzake de vennootschapsbelasting vormt N.V. Nederlandsche Algemeene Maatschappij van Levensverzekering "Conservatrix" sinds 1 januari 2002 een fiscale eenheid met:

- ✓ Nederlandse Uitvaartverzekering Maatschappij Nuvema N.V.,
- ✓ Bouw- en Exploitatie Maatschappij Nijzoon B.V.,
- ✓ Hooghenraed Levensverzekeringen N.V. en
- ✓ Conservatrix Groep B.V. (Groepshoofd).

Elke vennootschap is zelfstandig aansprakelijk voor de door de fiscale eenheid verschuldigde vennootschapsbelasting.

Zelfstandige aansprakelijkheid bankzaken

Voor bankzaken hebben Conservatrix Groep B.V., N.V. Nederlandsche Algemeene Maatschappij van Levensverzekering "Conservatrix", Nederlandse Uitvaartverzekering Maatschappij Nuvema N.V., Hooghenraed Levensverzekeringen N.V., Nijzoon B.V. en Sean Europe N.V. gezamenlijk een overeenkomst gesloten met Rabobank N.V., waarin iedere rekeninghouder jegens de bank hoofdelijk aansprakelijk is voor al hetgeen de bank van enige andere rekeninghouder terzake van of in samenhang met de overeenkomst te vorderen heeft of zal krijgen. De maximale debetstand van het gecombineerde saldo (de saldolimiet) bedraagt € 0.

Groep

N.V. Nederlandsche Algemeene Maatschappij van Levensverzekering "Conservatrix" maakt deel uit van een groep verzekeraars in het kader van Conservatrix Groep B.V. (holding) te Baarn.

Overige informatie

Contract Stater

Conservatrix heeft op 22 december 2011 een contract gesloten met Stater Nederland B.V. voor het overmaken en innen van gelden uit hoofde van door de vennootschap aan particulieren verstrekte hypothecaire leningen. In 2013 is daaraan toegevoegd de behandeling van achterstanden bij de inning van uit hoofde van deze leningen ontstane vorderingen.

Deze diensten worden geleverd voor rekening en risico van de vennootschap. De looptijd van de overeenkomst bedraagt 7 jaar. Indien Conservatrix besluit om de overeenkomst binnen deze looptijd op te zeggen geldt er een exit fee. De exit fee bedraagt 185 bij opzegging in 2015. Dit bedrag neemt af in de jaren daarna volgens een overeengekomen staffel per jaar van opzegging.

Herverzekeringscontract

Conservatrix heeft haar deelportefeuille inzake de pensioenverzekeringen voor het eigen personeel herverzekerd. Dit is overeengekomen in een contract met Heco Re S.A., een in Luxemburg gevestigde herverzekeraar.

Ter afdekking van het tegenpartijrisico is recentelijk overeengekomen dat deze herverzekeraar de voor haar rekening en risico gehouden beleggingen voor 100% van de door haar te vormen toetsvoorziening zal aanhouden in een depot op naam van de verzekeraar. Hieraan dient te worden voldaan uiterlijk 1 juli na afloop van het boekjaar. Ten tijde van het opmaken van deze jaarrekening bedraagt de waarde van de in depot aangehouden beleggingen 56% van de waarde van de toetsvoorziening per 31 december 2014.

Fiscaal boekenonderzoek

Er is een fiscaal boekenonderzoek gaande bij de fiscale eenheid waartoe Conservatrix Levensverzekeringen N.V. behoort. De uitkomsten van dit onderzoek zijn nog in een zodanig concept- en bespreekstadium, dat geen conclusies kunnen worden getrokken omtrent de eventuele gevolgen voor de balanspositie van de vennootschap.

Toelichting op winst- en verliesrekening over 2014 (in euro x 1.000)

	2014	2013
Baten		
Verdiende premies eigen rekening		
Periodieke premies	33.123	31.464
Premies ineens	<u>82.515</u>	<u>59.618</u>
	115.638	91.082
Af: premies herverzekering	<u>1.902</u>	<u>2.046</u>
	<u>113.736</u>	<u>89.036</u>
De premie-inkomsten zijn geheel voortgekomen uit in Nederland gesloten verzekeringsovereenkomsten.		
Opbrengsten uit beleggingen		
Deelnemingen		
Betreft het aandeel in het resultaat van de deelneming Conservatrix Invest B.V.		
Terreinen en gebouwen		
Huuropbrengst onroerend goed	1.142	1.176
Af: exploitatiekosten	<u>653</u>	<u>595</u>
	<u>489</u>	<u>581</u>
In de huuropbrengst onroerend goed is begrepen een bedrag van 183 voor een kantoorpand in eigen (deel)gebruik. Hiertegenover staat een bedrag van 170 opgenomen in de huisvestingskosten.		
Overige beleggingen		
Hypothecaire leningen	12.428	7.508
Aandelen	1.489	2.359
Obligaties	1.558	3.910
Leningen op schuldbekentenis	423	363
Beleningen	15	5
Banken en diverse	<u>148</u>	<u>439</u>
	16.061	14.584
Af: betaalde intrest	<u>0</u>	<u>6</u>
	<u>16.061</u>	<u>14.578</u>
Af: aan niet-technische rekening toegerekende opbrengsten uit beleggingen voor eigen rekening	<u>441</u>	<u>583</u>
Aan technische rekening toegerekende opbrengsten uit overige beleggingen	<u>15.620</u>	<u>13.995</u>
Recapitulatie opbrengsten uit overige beleggingen		
Eigen rekening	15.038	13.491
Polishouders	<u>582</u>	<u>504</u>
	<u>15.620</u>	<u>13.995</u>

Toelichting op winst- en verliesrekening over 2014 (in euro x 1.000)

	2014	2013
Gerealiseerde winst op beleggingen		
Eigen rekening	6.714	3.090
Polishouders	<u>35</u>	<u>0</u>
	<u>6.749</u>	<u>3.090</u>
Niet gerealiseerde winst op beleggingen		
Eigen rekening	11.533	365
Polishouders	<u>877</u>	<u>2.495</u>
	<u>12.410</u>	<u>2.860</u>
Lasten		
Uitkeringen		
Uitkeringen bij overlijden	1.623	1.169
Uitkeringen door expiraties	6.342	5.143
Lijfrente-uitkeringen	3.707	2.482
Pensioenuitkeringen	5.946	4.769
Lasten van premievrijstelling	<u>31</u>	<u>16</u>
	17.649	13.579
Af: aandeel herverzekeraars	<u>588</u>	<u>503</u>
	<u>17.061</u>	<u>13.076</u>
Afkopen		
Afkopen	8.481	7.504
Af: aandeel herverzekeraars	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>8.481</u>	<u>7.504</u>
Totaal uitkeringen en afkopen	<u>25.542</u>	<u>20.580</u>
Winstdeling en kortingen		
Winst polishouders	190	72
Afschrijving rentestandkorting	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>190</u>	<u>72</u>

Toelichting op winst- en verliesrekening over 2014 (in euro x 1.000)

	2014	2013
Bedrijfskosten		
Acquisitiekosten	562	1.355
Wijziging overlopende acquisitiekosten	2.646	1.908
Beheers- en personeelskosten, afschrijving bedrijfsmiddelen		
Personeelskosten		
Salarissen	4.801	4.323
Sociale lasten	724	534
Pensioenpremies	666	542
Reis- en autokosten	326	297
Inhuur derden	478	618
Overige personeelskosten	<u>402</u>	<u>342</u>
	7.397	6.656
Af: doorberekend	<u>1.435</u>	<u>1.216</u>
	5.962	5.440
Beheerskosten		
Kantoorkosten	1.162	1.270
Huisvestingskosten	237	255
Marketing- en verkoopkosten	794	550
Algemene kosten	<u>2.399</u>	<u>675</u>
	4.592	2.750
Afschrijvingskosten		
Afschrijvingen	170	2.124
Provisie/winstdeling herverzekering	<u>0</u>	<u>0</u>
Beheers- en personeelskosten, afschrijving bedrijfsmiddelen	<u>10.724</u>	<u>10.314</u>
Totaal bedrijfskosten	<u>13.932</u>	<u>13.577</u>

- ✓ Het aantal personeelsleden ultimo boekjaar was 85 (vorig boekjaar 84).
- ✓ Onder de personeelskosten zijn opgenomen de vergoedingen aan bestuurders ad 408 (vorig boekjaar 48) en de vergoedingen aan commissarissen ad 77 (vorig boekjaar 57).
- ✓ Op grond van artikel 2:382a lid 3 BW is het accountants-honorarium niet vermeld.

Toelichting op winst- en verliesrekening over 2014 (in euro x 1.000)

Afschrijvingskosten

Het totaalbedrag aan afschrijvingskosten is als volgt samengesteld:

	2014	2013
Eigen activa	172	134
Doorberekend vanuit groepsmaatschappijen	<u>86</u>	<u>2.070</u>
	258	2.204
Doorberekend aan groepsmaatschappijen	<u>88</u>	<u>80</u>
	<u>170</u>	<u>2.124</u>

In 2014 is een bedrag van 400 in mindering gebracht op de doorberekende afschrijvingskosten vanuit groepsmaatschappijen. Deze mutatie betreft een terugneming van de in 2013 opgenomen extra waardevermindering doorberekend vanuit groepsmaatschappijen voor een bedrag van 1.510.

Winstdeling en kortingen

Betreft de winstbijschrijving ten gunste van houders van polissen behorende tot de traditionele portefeuille.

Vennootschapsbelasting

Bij de bepaling van de vennootschapsbelasting is rekening gehouden met permanente en tijdelijke verschillen tussen commercieel en fiscaal resultaat. Voor de berekening van de actieve latentie voortvloeiend uit het verschil tussen de commercieel en fiscaal bepaalde voorziening verzekeringsverplichtingen is uitgegaan van een belastingdruk van 18%.

Het ongerealiseerde koersresultaat in de herwaarderingsreserve heeft geleid tot een dotatie aan de passieve latentie ad 7.246.

Het in de winst- en verliesrekening opgenomen bedrag aan vennootschapsbelasting is als volgt opgebouwd:

	2014	2013
VPB tegen toepasselijk tarief	4.106	1.245
Deelnemingsvrijstelling	- 1.192	- 227
Mutatie actieve latentie	<u>- 20.190</u>	<u>- 1.458</u>
	<u>- 17.276</u>	<u>- 440</u>

Toelichting op winst- en verliesrekening over 2014 (in euro x 1.000)

Analyse van het resultaat

Winstbronnen

Verzekeringen in geld en beleggingsverzekeringen	2014	2013
Opbrengst uit beleggingen toegerekend aan verzekeringen	39.400	21.005
Af: interesttoevoeging voorziening verzekeringsverplichtingen	16.376	13.071
Af: wijziging door verandering in rente- (termijnstructuur)	0	- 12
Resultaat op interest	23.465	7.946
Vrijval kosten uit premies	6.485	7.563
Vrijval kosten uit voorziening verzekeringsverplichtingen	265	252
Kosten verrekend met voorziening verzekeringsverplichtingen	1.834	1.611
Af: Bedrijfskosten	16.432	13.577
Resultaat op kosten	- 7.848	- 4.151
Resultaat op kanssystemen	1.899	1.365
Af: wijziging door verandering in kanssystemen	- 627	- 533
Resultaat technische analyse	1.272	832
Totaal resultaat op grondslagen	16.448	4.627
Resultatendeling		
Contractueel	190	72
Totaal beschikbaar gestelde resultatendeling	190	72
Resultaat op grondslagen na resultatendeling	16.258	4.455

Het resultaat technische rekening volgens bovenstaand overzicht winstbronnen wijkt als gevolg van specifieke invulinstructies uitgevaardigd door De Nederlandse Bank af van het resultaat technische rekening zoals weergegeven in de winst- en verliesrekening. Het verschil ad – 104.992 betreft de benodigde aanvulling van de balansvoorziening in het boekjaar als gevolg van de uitkomsten van de toereikendheidstoets.

Overige Gegevens

Gebeurtenissen na balansdatum

Verkoop Conservatrix Invest

Per 28 februari 2015 heeft de vennootschap haar belang in Conservatrix Invest B.V. geheel verkocht aan de herverzekeraar tegen de netto vermogenswaarde bepaald per datum van verkoop.

Verkoop onroerend goed

Per 3 september 2015 heeft de vennootschap haar Nederlandse onroerend goed portefeuille verkocht aan haar zustermaatschappij Nijzoon B.V. Deze transactie is gefinancierd door uitgifte van een hypothecaire lening.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de algemene vergadering, de auditcommissie en de directie van Nederlandsche Algemeene Maatschappij van Levensverzekering "Conservatrix" N.V.

Verklaring over de jaarrekening 2014

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2014 van Nederlandsche Algemeene Maatschappij van Levensverzekering "Conservatrix" N.V. (de maatschappij) te Baarn gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Nederlandsche Algemeene Maatschappij van Levensverzekering "Conservatrix" N.V. op 31 december 2014 en van het resultaat over 2014 in overeenstemming met titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2014;
2. de winst-en-verliesrekening over 2014; en
3. de toelichting met een overzicht van de belangrijke gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Materiële onzekerheid over de continuïteit

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel 'continuïteit' op pagina 34 en 35 van de jaarrekening, waarin uiteengezet is dat de solvabiliteit van Conservatrix zodanig laag is dat de directie heeft geconcludeerd dat mede gelet op het eigen kapitaalbeleid er geen maatregelen meer kunnen worden genomen om op eigen kracht tot herstel te komen.

In augustus 2014 is door de directie een herstelplan opgesteld. Dit plan heeft niet geleid tot de conclusie dat duurzaam herstel mogelijk is. Gelet daarop wordt gewerkt aan de beheerste afbouw van de vennootschap. De vennootschap heeft in oktober 2014 een plan voor beheerste afbouw opgesteld, dat van toepassing is tot het moment van verkoop van de aandelen van de vennootschap of overdracht van de verzekeringsportefeuille. Uit de jaarrekening 2014 en uit het plan voor beheerste afbouw blijkt dat de vennootschap beschikt over voldoende liquide middelen en courante beleggingen om in de komende jaren te voldoen aan haar verplichtingen.

Deze omstandigheden duiden op het bestaan van een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gereede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling van de vennootschap. Deze aangelegenheid doet geen afbreuk aan ons oordeel.

De betekenis van de kwetsbare solvabiliteitspositie gedurende het afgelopen jaar, het belang van het vinden door de directie van oplossingen voor de voortzetting van de huidige bedrijfsactiviteiten, de gevolgen voor de toepassing van de continuïteitsveronderstelling in de jaarrekening en de toelichting daarop in de jaarrekening vormden een kernpunt in onze controle.

Wij hebben kennis genomen van het plan voor beheerste afbouw en de daarin opgenomen uitgangspunten.

Zoals vermeld op pagina 55 van de toelichting bij de jaarrekening is de solvabiliteitsratio voor Solvency I per 31 december 2014 negatief. De directie heeft voor de solvabiliteitspositie ultimo 2014 op basis van het per 1 januari 2016 geldende nieuwe Solvency II regime een indicatie afgegeven van eveneens negatief. Onze controle omvat onder meer het toetsen van de procedures en beheersingsmaatregelen rondom de schatting van de solvabiliteit op korte en middellange termijn en de beheersing van relevante financiële risico's. Verder hebben wij gedurende het jaar op frequente basis gesproken met directie en commissarissen gericht op het door de directie onderbouwen van de continuïteitsveronderstelling in de jaarrekening.

Wij hebben overleg gehad met DNB en zijn geïnformeerd over de eisen gesteld door DNB voor de voortzetting van de bedrijfsactiviteiten. Wij hebben de wijze waarop de directie deze eisen heeft betrokken in haar analyses geëvalueerd.

Op grond van het plan voor beheerste afbouw alsmede het voorgaande is de jaarrekening 2014 opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Wij kunnen ons verenigen met de toelichting in de jaarrekening inzake de materiële onzekerheid omtrent het kunnen handhaven van de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Nederlandsche Algemeene Maatschappij van Levensverzekering "Conservatrix" zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 6.000.000. De materialiteit is gebaseerd op een voor de financiële instellingen relevante benchmark, waarbij stakeholders in belangrijke mate sturen op solvabiliteit (weerstandsvermogen). De materialiteit is voor de gehele jaarrekening gesteld op 1% van het balanstotaal. Voor de posten in de winst en verliesrekening en de balansposten niet zijnde beleggingen en technische voorzieningen is een specifieke materialiteit gehanteerd. Deze is gesteld op 1% van het totale premie inkomen. Deze specifieke materialiteit bedraagt

€ 1.130.000. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de auditcommissie overeengekomen dat wij aan hen de tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 55.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de directie en de auditcommissie gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

1. Waardering van vastgoedbeleggingen

De maatschappij heeft vastgoedbeleggingen op haar balans welke gewaardeerd worden tegen actuele waarde, zoals vermeld op de pagina 35 van de jaarrekening. Deze waarde van woningen en winkels is bepaald op respectievelijk 15 en 12 maal de huur op jaarbasis, onder de aanvullende veronderstelling dat de actuele waarde niet lager is dan 50% (ondergrens) en in geval van leegstand niet hoger dan 80% (bovengrens) van de meest recent vastgestelde W.O.Z.-waarde. Om deze waardebepaling te toetsen schakelt de directie jaarlijks een taxateur in voor een aantal geselecteerde objecten, welke eens per drie jaar worden getaxeerd. Voor de objecten die niet getaxeerd worden vindt een desk research plaats. Op deze wijze wordt voor de gehele vastgoedportefeuille roulerend gedurende een periode van 3 jaar een waardebepaling gedaan.

Wij hebben de waardering van deze vastgoedbeleggingen geverifieerd aan de hand van de onderliggende taxatierapporten. Het door de taxateur gehanteerde actuele waarde begrip hebben wij getoetst aan de hand van het Besluit actuele waarde. Deze waarde is bepaald op basis van de huurwaarde kapitalisatiemethode.

Hierbij hebben wij onder andere kritisch beoordeeld of de huurwaarden zijn bepaald in vergelijking met het aanbod en/of gerealiseerde transacties met soortgelijke objecten (comparatieve methode). Als onderdeel van onze werkzaamheden hebben wij eveneens de competentie, capaciteiten en objectiviteit van de door de directie ingeschakelde taxateur beoordeeld.

2. Waardering overige financiële beleggingen

De overige financiële beleggingen is een significante post op de balans, welke tegen actuele waarde is opgenomen. Wij hebben de waardering geverifieerd aan de hand van de door de bewarende bankinstelling verstrekte koersopgaven. Hierbij hebben wij door middel van een kritische deelwaarneming de op deze documenten opgenomen waarden geverifieerd met openbare bronnen. De administratie van de hypotheekportefeuille is grotendeels uitbesteed aan een derde partij. Om zekerheid te verkrijgen over de administratieve organisatie en interne beheersing bij deze derde partij hebben wij kennis genomen van een verklaring van de accountant van deze organisatie inzake opzet en bestaan van de administratieve organisatie, alsmede de werking van de interne controles (ISAE 3402-rapport type II). De gehanteerde grondslagen, zoals vermeld op pagina 35 en 36 van de jaarrekening en de hierbij behorende toelichtingen op pagina 51-53, hebben wij getoetst aan de hand van Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Tevens hebben wij de volwaardigheid beoordeeld en of er een duurzame waardevermindering doorgevoerd dient te worden en indien dit het geval is of deze juist is verwerkt in de winst- en verliesrekening.

3. Voorziening voor verzekeringsverplichtingen

De maatschappij heeft de technische voorziening voor levensverzekeringen op haar balans, ondersteund door haar interne actuaris en de door de directie ingeschakelde certificerend (externe) actuaris, berekend tegen de netto methode, zoals vermeld op pagina 37 en 38 van de grondslagen bij de jaarrekening. Deze voorzieningen kennen significante schattingselementen, waardoor deze post van belang is in onze controle. De schattingselementen hebben tevens betrekking op het aandeel herverzekeraars. Wij hebben de aan de voorziening ten grondslag liggende basisgegevens gecontroleerd overeenkomstig de NBA-handreiking 1120: 'Gebruikmaken van de werkzaamheden van de certificerend actuaris bij de controle van de jaarrekening en staten van pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen'.

Verder hebben wij de toereikendheid van de technische voorzieningen laten beoordelen door een door ons ingeschakelde externe actuaris. Deze actuaris hebben wij de door de directie gehanteerde uitgangspunten, inclusief de door de directie uitgevoerde toereikendheidstoets, laten toetsen. Dit heeft onze actuaris onder andere gedaan door het beoordelen van de mutaties in de verplichtingen, het uitvoeren van analyses van de actuariële resultaten op sterfte, kosten, opbouw, et cetera, het toetsen van de gehanteerde rekenrente, het beoordelen van de berekening van de risk margin, de berekening van de afkoopwaarde, het toetsen van de kostentoe rekening, het toetsen van de toegepaste sterftetafels en het beoordelen van de analyses van de door de directie ingeschakelde certificerend actuaris. Wij hebben de bevindingen van de door ons ingeschakelde actuaris kritisch beoordeeld en waar relevant besprekingen gevoerd met de directie in bijzijn van de door ons ingeschakelde actuaris alsmede de door de directie ingeschakelde certificerend actuaris. Als onderdeel van onze werkzaamheden hebben wij eveneens de competentie en objectiviteit van de door de directie ingeschakelde actuaris en de door ons ingeschakelde actuaris beoordeeld.

4. Premieopbrengsten

Wij hebben gecontroleerd of de interne procedures rondom het premieproces werken zoals door de maatschappij opgezet teneinde de volledigheid, juistheid en tijdigheid van de verantwoorde premieopbrengsten vast te stellen. Hierbij hebben wij tevens de relevante automatiseringsomgeving beoordeeld (zie kernpunt 7). Daarnaast hebben wij door middel van data analyse een aansluiting gemaakt tussen de in de polis administratie verantwoorde premie en de in de financiële administratie verantwoorde premie op polisniveau.

5. Uitkeringen

Wij hebben gecontroleerd of de interne procedures rondom het proces van vaststelling van de uitkeringen werken zoals door de maatschappij opgezet. Hiertoe hebben wij beoordeeld of de uitkeringen op een juiste, volledige wijze en tijdig in de financiële administratie worden verantwoord. Tevens hebben wij op basis van een niet-statistische steekproef dossiers geselecteerd om hierbij de verantwoorde uitkeringen aan te sluiten met de in het uitkeringsdossier opgenomen bewijsstukken zoals de onderliggende polis en waar nodig een bewijs van overlijden.

6. Solvabiliteitspositie

De kwetsbare solvabiliteit is vanaf de aanvang van onze werkzaamheden een kernpunt geweest omdat dit samenhangt met het kunnen voortzetten van de bedrijfsactiviteiten van de vennootschap. De situatie per balansdatum en de ontwikkelingen na balansdatum hebben geleid tot aangelegenheden en werkzaamheden die nader beschreven zijn in de paragraaf "Materiële onzekerheid over de continuïteit".

7. Betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking

De maatschappij is in belangrijke mate afhankelijk van de IT-infrastructuur voor de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten. Wij hebben gespecialiseerde IT-auditors opgenomen in ons controleteam. Onze werkzaamheden bestonden uit de beoordeling van de ontwikkelingen in de IT-infrastructuur en het testen van de voor onze controle relevante interne beheersingsmaatregelen met betrekking tot IT-systemen en – processen, zoals de betrouwbaarheid en continuïteit van de polisadministratie. Hierbij is ondermeer gecontroleerd of de in de organisatie ingevoerde functiescheidingen ook in de polisadministratie verankerd zijn en of het voldoende zeker is of de gebruiker zoals geïdentificeerd door de applicatie ook verwijst naar de medewerker die de handeling daadwerkelijk heeft verricht.

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening en voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de maatschappij te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de maatschappij.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraude ontdekken.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de maatschappij;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de auditcommissie onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de auditcommissie dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de auditcommissie over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de auditcommissie hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Verklaring betreffende het jaarverslag en de overige gegevens

Wij vermelden op basis van de wettelijke verplichtingen onder titel 9 Boek 2 BW (betreffende onze verantwoordelijkheid om te rapporteren over het jaarverslag en de overige gegevens):

- dat wij geen tekortkomingen hebben geconstateerd naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de door titel 9 Boek 2 BW vereiste overige gegevens zijn toegevoegd;
- dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Benoeming

Wij zijn door de algemene vergadering op 14 oktober 2014 herbenoemd als accountant van Nederlandsche Algemeene Maatschappij van Levensverzekering "Conservatrix" N.V.

Deze benoeming wordt jaarlijks geformaliseerd door de aandeelhouder en duurt inmiddels meer dan 25 jaar.

Utrecht, 12 januari 2016

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. G. van Roekel RA

Statutaire bepalingen betreffende resultaatverdeling

(artikel 23)

1. Van de winst, zoals die blijkt uit de door de algemene vergadering vastgestelde jaarrekening, kan de directie onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen, zoveel reserveren als zij nodig oordeelt.
2. De winst, na reservering volgens het vorige lid, staat ter beschikking van de algemene vergadering.

Winstdeling/dividend

Voorgesteld wordt het resultaat ad - € 71.017 in mindering te brengen op de algemene reserve. Goedkeuring door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders moet nog plaatsvinden.